

**SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK
RAPORU 2020**

Otokar

RAPOR HAKKINDA

Dünyanın içinden geçtiği pandemi krizinin tüm olumsuzluklarına rağmen Otokar, dönem içinde faaliyetlerini başarıyla devam ettirerek paydaşları için değer üretmeye devam etmiştir. Sekizincisini yayınladığımız sürdürülebilirlik raporuyla paydaşlarımıza bu zorlu dönemde dahi takip ettiğimiz sorumlu yönetim anlayışımızı, faaliyetlerimizden doğan sosyal, ekonomik ve çevresel etkilerimizin yönetimi ve performans sonuçlarını şeffaflık ve hesap verebilirlik ilkeleri doğrultusunda sunuyoruz.

Bu rapor, GRI Standartları: Temel (core) seçeneğine uyumlu olarak hazırlanmıştır. Raporun çerçevesini GRI Standartları gerekliliklerinde belirtilen ilkeler doğrultusunda tespit edilmiş olan Otokar Sürdürülebilirlik Öncelikleri oluşturmaktadır. Öncelikli konulara yönelik yapılan açıklamalarda Standardın sunduğu açıklama setlerinden faydalanılmıştır. Raporda aynı zamanda Birleşmiş Milletler Küresel İlkeler Sözleşmesi'ne ve Birleşmiş Milletler Kadının Güçlenmesi Prensipleri'ne yönelik ilerlemeye de yer verilmektedir.

Otokar Sürdürülebilirlik Raporu'nun kapsamını 1 Ocak 2020 – 31 Aralık 2020 tarihleri arasında Türkiye'de gerçekleştirilen Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş. faaliyetleri oluşturmaktadır. Şirketin hissedarı olduğu şirketlere yönelik performansa yalnızca finansal göstergelerde yer verilmiş olup bu şirketlerin performansları raporun kapsamına dahil değildir. Bu şirketlere yönelik açıklamalar genel bilgilendirme amacıyla kullanılmaktadır.

Otokar 2020 Sürdürülebilirlik Raporu'na ve geçmiş dönemlere ait raporlara www.otokar.com.tr adresinden ulaşabilirsiniz. Rapor hakkında görüş ve önerilerinizi kyl@otokar.com.tr adresi veya web sitemiz üzerinden bize iletebilirsiniz.

In support of

**WOMEN'S
EMPOWERMENT
PRINCIPLES**

Established by UN Women and the
UN Global Compact Office

GENEL MÜDÜR MESAJI

Saygıdeğer Paydaşlarımız,

2020 yılı dünya genelinde gündeme pandeminin hakim olduğu zor bir dönem oldu. Bu dönem içinde öncelikle çalışanlarımızın sağlığını korumak ve faaliyetlerimizin devamlılığını sağlamak adına gerekli tedbirleri aldık.

Çalışma düzenimizde sağladığımız hızlı adaptasyon ve çalışanlarımızın özverili emekleriyle pandemi dönemi şartlarına rağmen iş başarımızı korumayı başardık.

2020'de geçtiğimiz yıla kıyasla ciromuzu yüzde 20 artırarak 2,9 milyar TL düzeyine ulaştırdık. Net kârımız yüzde 76'lık artışla 618 milyon TL olarak gerçekleşti. Toplam ciromuzun yüzde 75'ine denk gelen 307 milyon ABD dolarını ihracat faaliyetlerimizden elde ettik.

Raporlama döneminde gerçekleştirdiğimiz faaliyetlerde de sürdürülebilirlik odağımızdan sapmadık. Salgın koşulları nedeniyle iş sağlığı ve güvenliği faaliyetleri özel bir önem kazansa da dönem içinde çevresel etki düşürme çalışmalarımıza da aynı ciddiyetle devam ettik. Örnek vermek gerekirse gerçekleştirdiğimiz

enerji verimliliği çalışmalarıyla 1.526 GJ enerji tasarrufu, sera gazı emisyonlarında ise 300 ton CO₂e azaltım elde ettik. Su geri kazanım çalışmalarıyla da 150.500 m³ atık suyu geri dönüştürerek üretime geri kazandırdık.

2020 yılında Ar-Ge çalışmalarımıza da hız kesmeden devam ettik. Son 10 yılda ciromuzun ortalama yüzde 8'ini Ar-Ge faaliyetlerine ayırdık. Raporlama döneminde 202 milyon TL Ar-Ge harcaması yaptık. Böylece son 10 yıl içinde gerçekleştirdiğimiz Ar-Ge yatırımları 1,3 milyar TL'yi aştı. Ürün geliştirme, ürünlerin çevresel etkilerini azaltma gibi alanların yanında üretim süreçlerine yönelik inovasyon ve dijitalleştirme çalışmalarına da raporlama döneminde devam ettik.

2020 yılında gerçekleştirdiğimiz en önemli çalışmalardan biri de pandemi koşullarında toplu taşımayı daha güvenli hale getirme amacıyla hayata geçirdiğimiz "güvenli otobüs" projesidir. Bu projeye dünyada ilk kez Kent Körüklü otobüs üzerinde dört yenilikçi sistem uygulanarak bulaş riski azaltıldı. Güvenli Otobüs ilk kez İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından kullanıldı.

Çalışanlarımızın mesleki bilgi ve becerilerini geliştirmeye yönelik eğitim çalışmalarımızı pandemi döneminde de aksatmadan sürdürdük. Yıl içinde 24.336 kişixsaat çalışan eğitimi gerçekleştirdik. İş sağlığı ve güvenliği konusunda farkındalık ve bilginin pekiştirilmesi amacıyla da çalışanlarımıza toplam 13.668 kişixsaat eğitim verdik.

Raporlama döneminde sürdürülebilirlik performansımızı artırmaya yönelik istikrarlı çalışmalarımız sonucunda altıncı kez BİST Sürdürülebilirlik Endeksi'nde listelenmeye hak kazandık.

2020 yılı sonuna doğru SPK tarafından Kurumsal Yönetim İlkeleri doğrultusunda yayınlanan Sürdürülebilirlik İlkeleri Uyum Çerçevesi kapsamında uyum çalışmalarımızı başlattık.

Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları doğrultusunda gerçekleştirdiğimiz çalışmalarla sosyal, çevresel ve ekonomik gelişime desteğimize bugüne kadar olduğu gibi gelecek yıllarda da azimle devam edeceğiz. İçinden geçtiğimiz bu zorlu döneme başarımıza destek veren başta çalışanlarımız, tedarikçi ve iş ortaklarımız olmak üzere tüm paydaşlarımıza teşekkürlerimizi sunarım.

Serdar Görgüç
Genel Müdür

1963-2020 SATIRBAŞLARI

1960'lar & 1970'ler

1963

Şirket, "Otobüs Karoseri A.Ş." unvanı ile Bahçelievler'de kuruldu.

1964

Türkiye'nin ilk şehirler arası otobüsleri üretildi.

1967

İlk küçük otobüslerin üretimi ve ihracatı gerçekleştirildi.

1968

Döneminde efsane olmuş Havalı Apollo otobüsleri üretildi.

1970

Toplu taşımacılığa uygun olarak tasarlanan minibüsler üretildi.

1976

Şirket, Koç Topluluğu'na katıldı.

1980'ler & 1990'lar

1980

Türkiye'nin ilk zırhlı para taşıma aracı tasarlandı ve üretildi.

1984

Şirket'in unvanı "Otokar Otobüs Karoseri Sanayii A.Ş." olarak değiştirildi.

1987

Land Rover Defender lisansı ile taktik tekerlekli araç üretimine başlandı.

1990

Türkiye'nin ilk taktik tekerlekli zırhlı araç üretimi ve ihracatı gerçekleştirildi.

1995

Otokar hisseleri halka arz edildi.

1997

Sakarya'daki 86 bin m²'lik fabrikaya taşınıldı.

1999

Otokar Pazarlama A.Ş. devralındı.

2000'ler

2002

İstanbul Fruehauf A.Ş. devralındı Sultan ismi ile küçük otobüs tasarım ve üretimine başlandı, ilk yılda pazar ikinciliği elde edildi.

2003

Türkiye'nin ilk ADR'li tankeri üretildi.

2004

Otokar'ın Ar-Ge çalışmaları Ar-Ge Merkezi altında toplandı.

2005

Zırhlı İç Güvenlik aracı ürün ailesine katıldı.

2007

Orta boy otobüs "Doruk" üretim planına alındı. Türkiye'nin ilk hibrit otobüsü üretildi.

2000'ler

2008

Türk Silahlı Kuvvetleri'nin güncel ihtiyaçlarına uygun, milli imkanlarla modern tank üretimi projesinde ana yüklenici olarak görevlendirildi. Üretim alanı 552 bin metrekareye çıkarıldı.

2009

Mayına dayanıklı zırhlı araç "Kaya" ve 12 metrelik belediye otobüsü "Kent" ürün ailesine eklendi. "Doruk", Türkiye'de "Design Turkey Tasarım Ödülü"nü ve Avrupa'da "Busworld Kortrijk Grand Award" ödülünü aldı.

2010'lar

2010

Şirket unvanı Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş. olarak değiştirildi. Çok tekerlekli zırhlı araç platformlarından ilki olan "Arma 6x6" ürün ailesine eklendi.

2011

Fransa'da Otokar Europe SAS şirketi kuruldu.

"Kent" belediye otobüsü, Avrupa'da "European Coach Week" kapsamında Jüri Özel Ödülü'nü kazandı.

"Arma 8x8" zırhlı muharebe aracı ürün ailesine eklendi. Otokar Avrupa şirketi Fransa'da kuruldu.

Milli tank Altay'ın gerçek boyutlu modeli kamuoyuna sergilendi.

2012

Otokar Tank Test Merkezi açıldı. Milli tank "Altay"ın ilk prototipleri üretildi. Türkiye'nin ilk elektrikli otobüsü "Doruk Electra" tanıtıldı. İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nden 900 KENT belediye otobüsü siparişi alındı.

2013

Hafif ticari kamyon üretimine başlandı. Türkiye'nin ilk özgün paletli zırhlı aracı "Tulpar" ve zırhlı personel taşıyıcısı Ural ürün ailesine eklendi.

2010'lar

2014

Müşteri memnuniyeti alanında ISO 10002 sertifikası alındı.

Otokar Ar-Ge Merkezi, otomotivde "En Başarılı Ar-Ge Merkezi" seçildi. Otokar Elektromanyetik Uyumluluk Test Merkezi akredite oldu.

2015

Kent körüklü otobüs, Tulpar S Paletli Zırhlı Muharebe Aracı, Arma 8x8 ürün ailesine eklendi.

Savunma Sanayi Müsteşarlığı tarafından Savunma Sanayi Birincilik Ödülü'yle ödüllendirildi.

OHSAS 18001 iş sağlığı ve güvenliği sertifikası alındı.

Küçük otobüs ihracatında lider oldu.

BIST Sürdürülebilirlik Endeksi'ne dahil oldu.

2016

Birleşik Arap Emirliği'nde Otokar Land Systems Limited şirketi kuruldu.

Cobra II zırhlı araçları TSK envanterine girdi; Cobra II için ilk ihracat anlaşması imzalandı.

CoMoSef Projesi kapsamında Akıllı Otobüs uygulaması hayata geçirildi.

2010'lar

2017

Otokar'ın ortak girişim şirketi Al Jasoor (Cesur), Türkiye için tek kalemde imzalanan en büyük kara sistemleri ihracatı olma özelliği taşıyan 8x8 zırhlı araç anlaşması imzaladı.

Sultan serisi araçlar yenilendi; şehir içi otobüsü Sultan LF ürün ailesine eklendi.

Yenilenen Doruk T, Avrupa pazarına Ulyso T ismiyle tanıtıldı.

Dördüncü sanayi devrimi olarak adlandırılan Endüstri 4.0'a geçiş için çalışmalar başladı.

2018

Ticari araç kullanıcıları için geliştirilen Otokar mobil uygulaması devreye alındı.

Otokar, 400 adetlik siparişe bir Türk otobüs markasının tek kalemde gerçekleştirdiği en büyük otobüs ihracatı anlaşmasını Bükreş Belediyesi'yle imzaladı.

Doğalgazlı Kent DG otobüslerinin İspanya'ya ilk ihracatı yapıldı.

Otokar, Romanya'daki ihracat faaliyetlerini yönetmek amacıyla Otokar Europe Filiala Bucuresti S.R.L. şirketini kurdu.

2010'lar

2019

Akrep II zırhlı araç ailesi ürün gamına eklendi. Türkiye'nin ilk elektrikli zırhlı aracı Akrep ile tanıtıldı.

Kazakistan'da Otokar Central Asia şirketi kuruldu.

Otomotiv Sanayii Derneği'nden İhracat Başarı ödüllerinde Altın Madalya ödülü ve Teknoloji Başarı ödülü kazanıldı.

Şirket, İstanbul Sanayi Odası'nın (İSO) Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu listesinde 38 basamak yükselerek 49. sırada yer aldı.

International Data Corporation (IDC) Yapay zeka, Analitik, nesnelerin İnterneti ve Robotik Süreç

Otomasyonları Teknoloji Ödüllerinde Analitik ve Büyük veri ödülü ile Akıllı üretim Zirvesi'nde "Üretimde Mobilite" ödülü kazanıldı.

İsveç'teki uluslararası toplu taşımacılık zirvesinde 12 metrelik tam elektrikli otobüs Kent Electra'nın ilk tanıtımı yapıldı.

Üretimde verimliliği daha da artırmak için Kaizen uygulamalarının yanı sıra, eğitim, işbaşı uygulamalar ve ödüllendirme sistemleri devreye alındı.

2020'DE ÖNE ÇIKANLAR

12. kez Türkiye'nin en çok satılan otobüs markası oldu.

Küresel otobüs üreticisi Iveco Bus ile Otokar'ın Sakarya fabrikasında Iveco Bus markalı otobüslerin üretilmesine yönelik bir anlaşma imzalandı.

İzmir ESHOT Genel Müdürlüğü'nün açtığı, 2020'nin tek kalemde gerçekleşen en büyük otobüs ihalesini Otokar kazandı. Sözleşme kapsamında artırımlarla birlikte 364 aracın teslimatının 2021'de tamamlanması planlanıyor.

Cobra II araçları için yedek parça ve eğitim hizmetlerini de içeren 25 milyon Amerikan doları tutarında bir ihracat siparişi alındı.

Otokar, Türk Standartları Enstitüsü (TSE) tarafından verilen COVID-19 Güvenli Üretim Belgesi'ni almaya hak kazandı.

Türkiye'nin en büyük 500 şirketinin yer aldığı Fortune 500 Türkiye araştırmasının sonuçlarına göre Otokar, listede 32 basamak birden yükselerek 142'nci sırada yer aldı. Ayrıca Türkiye'nin 48'inci büyük ihracatçısı konumuna ulaştı.

2020'DE ÖNE ÇIKANLAR

T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü'ne yapılan Yatırım Teşvik Belgesi müracaatı onaylandı. Bu kapsamda 400 milyon TL'lik ve dört yıllık dönemde yapılması öngörülen modernizasyon yatırımı için Otokar adına 512845 sayılı Yatırım Teşvik Belgesi düzenlendi.

Dünyada ilk kez, dört güvenli sistemin şehir içi toplu taşımada bir arada kullanıldığı Güvenli Otobüs geliştirildi. Güvenli otobüs, kendini dezenfekte ediyor, fotokatalitik sistemle güvenli seyahat sağlıyor, ateş ölçüp maske kontrolü yapıyor ve sürücü kabiniyle yolcu ve sürücüyü koruyor. Güvenli Otobüs, ilk kez İzmir Büyükşehir Belediyesi ESHOT otobüs filosunda hizmete başladı.

Tulpar ve Arma 6x6 araçlarının Şereflikoçhisar'daki atış testleri başarıyla tamamlandı.

Yılın en büyük ihracat anlaşmaları arasında yer alan, Gürcistan Belediye Kalkınma Fonu'yla 175 otobüs ve bu otobüslerin yedek parça ile eğitimlerini kapsayan yaklaşık 18,7 milyon avro tutarında sözleşme imzalandı.

13 metrelik en uzun akslı iki aracın tamamen daldırmayla ve el değdirmeden boyamaya, uzun süreli korozyon koruma sağlamaya, boya tesisinin otomatikleştirilmesine olanak tanıyan Kataforez Tesisi'nin temeli atıldı.

Kincentric Best Employers 2019 araştırması kapsamında Otokar, Türkiye'nin En İyi İşvereni ödülüne layık görüldü. Farklı sektörlerden 32 şirketin yer aldığı listede üç otomotiv şirketinden biri ve tek savunma sanayi şirketi Otokar oldu.

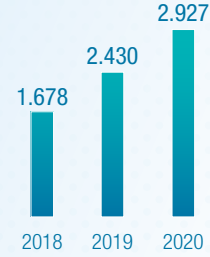

OTOKAR HAKKINDA

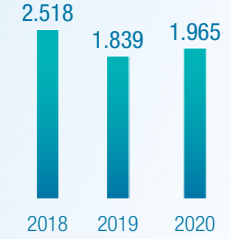

Otokar, Türkiye'nin önde gelen ticari araç ve savunma sanayisi üreticisi olarak ticari araç alanında otobüs ve hafif kamyon; savunma sanayisi için çeşitli tiplerde taktik tekerlekli ve paletli zırhlı araçlar ile kule sistemleri üretmektedir. Otokar, 60'tan fazla ülkeye fikri mülkiyet hakları kendine ait ürünler sunan %100 yerli sermayeli bir dünya markasıdır.

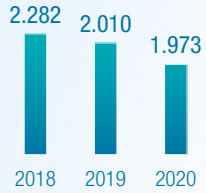
SATIŞ GELİRLERİ (MİLYON TL)

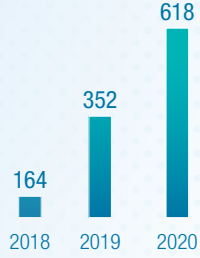
ÜRETİM (ADET)

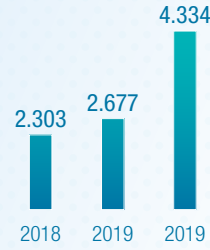
SATIŞ (ADET)

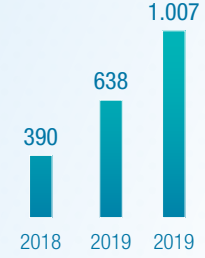
NET DÖNEM KARI (MİLYON TL)

TOPLAM VARLIKLAR (MİLYON TL)

ÖZKAYNAKLAR (MİLYON TL)

%99

Otokar Tasarımı Araçların Cirodaki Payı

9,47

Kurumsal Yönetim Derecelendirme Notu

%15

Kapasite Kullanım Oranı

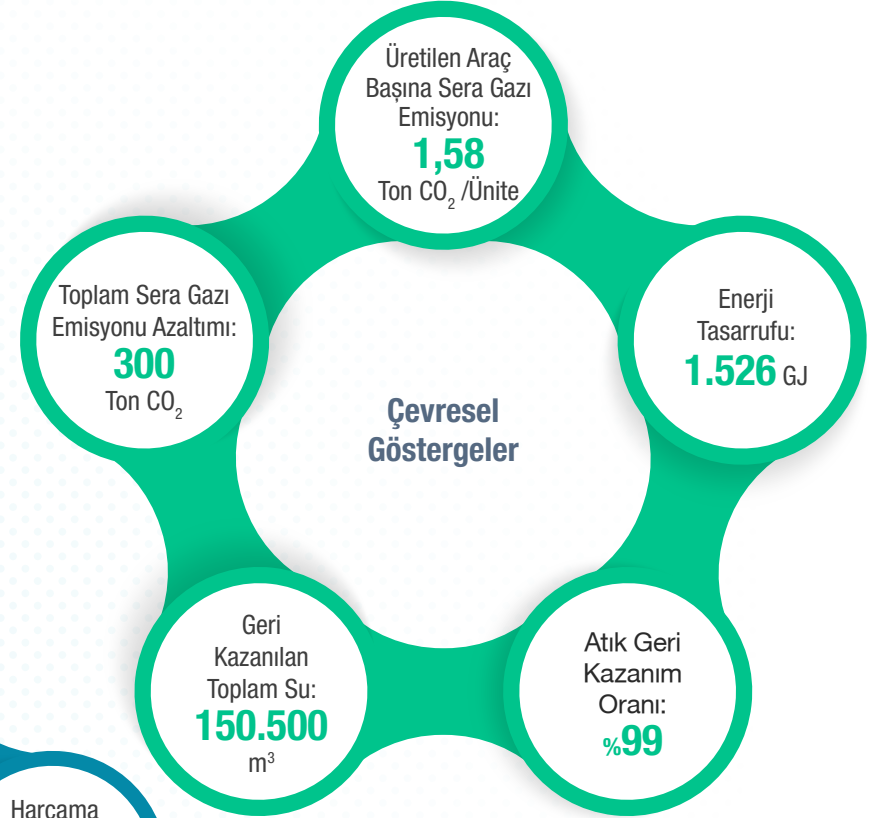
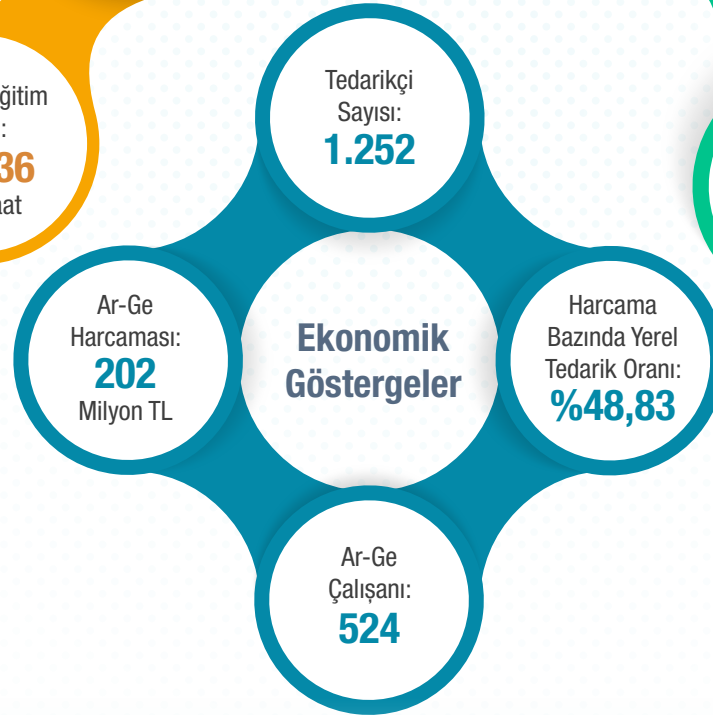
İHRACAT GELİRLERİ (MİLYON ABD DOLARI)

ORTAKLIK YAPISI (%)

■ Koç Holding A.Ş. ■ Ünver Holding A.Ş. ■ Diğer

SÜRDÜRÜLEBİLİR GELİŞİM ODAKLI, SORUMLU YÖNETİM

Otokar'ın yönetim anlayışı sorumluluk ve sürdürülebilir gelişim esaslarına dayanır. Tüm paydaşları için sürdürülebilir değer üretmeyi amaçlayan Otokar, etik değerler çerçevesinde, şeffaflık ve hesap verebilirlik ilkeleri ile hareket eder.

Kurumsal Yönetim ve Yönetim Kurulu Yapısı

Otokar kurumsal yönetim modeli, Sermaye Piyasası Kurulunun belirlediği Kurumsal Yönetim İlkelerine dayanır. Kurumsal yönetim ilkelerine uyum konusundaki titiz yaklaşımı ile Otokar, kurumsal derecelendirme notunu yıllar içerisinde sürekli yükseltmektedir. Endekste ilk listelendiğinde 8,64 düzeyinde olan Kurumsal Yönetim Derecelendirme Notu, 2020 yılında 9,47'ye yükselmiştir.

Sermaye Piyasası Kurulu'nun raporlama döneminde yayınladığı Sürdürülebilirlik Uyum Çerçevesiyle, Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne uyum çalışmalarının kapsamı sürdürülebilirlik alanına da genişletilmiştir. Otokar, sürdürülebilirlik konusunu, faaliyetlerinin çevresel etkilerini ve bu konudaki ilkeleri kurumsal yönetim stratejisini belirlerken göz önünde bulundurmaktadır.

Otokar Yönetim Kurulu, 3'ü bağımsız üye olmak üzere 8 üyeden oluşmaktadır. Bağımsız üyeler, SPK'nın belirlediği bağımsızlık kriterlerini taşıyan kişiler arasından seçilmiştir. Yönetim Kurulu'nda Genel Müdür dışındaki üyelerinin tamamı SPK'nın yayınladığı tanımlamalara göre icrada görev almayan üye statüsündedir. Yönetim Kurulu Başkanlığı ve Genel Müdürlük görevleri farklı kişiler tarafından yürütülmektedir.

Otokar Yönetim Kurulu, şirketin ana stratejilerinin belirlenmesi, faaliyetlerin bu stratejiler ile uyumunun takibi,

şirket varlığı ve başarısı üzerinde etkili olabilecek risklerin yönetiminin güvence altına alınması, sosyal, ekonomik ve çevresel etkilerin takibinden sorumludur. Yönetim Kuruluna bağlı faaliyet gösteren Kurumsal Yönetim Komitesi, Risk Yönetimi Komitesi ve Denetim Komitesi bulunmaktadır. Bu alt komiteler, Yönetim Kurulu'nun çalışma verimliliğini ve etkinliğini artırmak amacıyla oluşturulmuştur. Komite başkanları bağımsız üyeler arasından seçilmektedir. SPK tebliğleri doğrultusunda Kurumsal Yönetim Komitesi, Aday Gösterme Komitesi ve Ücret Komitesi görevlerini de icra etmekle görevlidir.

Yönetim Kurulu üyelerinin ve üst düzey yöneticilerin ücretlendirmesinde Otokar Ücret Politikası referans alınır. Genel Müdür ve üst düzey yöneticilerin ücretlendirmesinde performansa dayalı kriterler etkili olmaktadır. Şeffaflık ilkesi gereği, Yönetim Kurulu üyelerine ve üst düzey yöneticilere sağlanan mali haklar faaliyet raporları ve kurumsal internet sitesi üzerinden mali tablolar vasıtasıyla paylaşılmaktadır.

[Otokar Kurumsal Yönetim anlayışı, Yönetim Kurulu yapısı ve görevleri hakkında detaylı güncel bilgiye Otokar 2020 Faaliyet Raporu'ndan ve şirketin \[kurumsal internet sitesinden\]\(#\) ulaşabilirsiniz.](#)

Risk Yönetimi

Otokar'da risk yönetimi Koç Topluluğu Yönetim Politikası ile uyumlu olarak hazırlanan Risk Yönetim Politikası çerçevesinde gerçekleştirilmektedir. Risk Yönetimi Politikası doğrultusunda gerçekleştirilen faaliyetler, Otokar Yönetim Kurulu gözetiminde ve Genel Müdür liderliğinde, tüm yöneticiler ile koordinasyon içinde yönetilmektedir. Bu kapsamda şirketin hedeflerine ulaşmasını sekteye uğratacak tüm mevcut ve potansiyel riskler önceden tespit edilmekte, izlenmekte ve bu risklere karşı aksiyon planları oluşturulmaktadır.

Yönetim Kurulu'na tavsiyelerde bulunmak amacıyla oluşturulan Risk Yönetim Komitesi, öncelikli olarak risk yönetim süreçlerinin takibinden ve politikaya uyumundan sorumludur. Risk Yönetim Komitesi, şirketin varlığını, gelişmesini ve devamını tehlikeye düşürebilecek risklerin erken tespiti, tespit edilen risklerle ilgili gerekli önlemlerin uygulanması ve riskin yönetilmesi amacıyla çalışmalar yapmaktadır.

Otokar, risk yönetim modeli ile stratejik hedeflere ulaşılmasını, sürdürülebilir gelişimin, finansal ve operasyonel bütünlüğün sağlanmasını, itibar ve toplumsal meşruiyetini olumsuz etkileyebilecek durumların önüne geçilmesini, önlemenin mümkün olmadığı durumlarda şirket üzerinde

oluşabilecek olumsuz etkinin sınırlandırılmasını amaçlar. Risk değerlendirme sürecinde konvansiyonel risk parametrelerinin yanında sosyal, ekonomik ve çevresel riskler de değerlendirilir. Otokar risk yönetiminde risklerin erken tespit edilmesine yönelik araçların kullanıldığı önleyici bir yaklaşım benimsenmektedir.

İş Etiği ve Yolsuzlukla Mücadele

Otokar, iş etiği ilkelerine hem kendi operasyonlarında hem tedarikçi operasyonlarında sıkı sıkıya bağlıdır. Tüm faaliyetlerinde yasal düzenlemelere ve etik değerlere uyumlu biçimde hareket eder.

Otokar Etik Kuralları, Koç Holding Etik Davranış Kuralları ve Uygulama Prensipleri ile uyumlu olarak

oluşturulmuştur. Başta çalışanlar olmak üzere, Otokar bayileri, tedarikçileri, iş ortakları gibi tüm ilgili paydaşlardan bu kurallara uygun davranmaları beklenir. Etik ilkelerin belirlenmesinden, revizyonundan, yayınlanmasından, ilgili organ, sistem ve prosedürlerin işlerliğinden Yönetim Kurulu sorumludur. Otokar Etik Kuralları'na buradan [ulaşabilirsiniz](#).

Faaliyet gösterdiği sektör gereği Otokar'ın ana müşteri grubunu büyük ölçüde yerel yönetimler ve merkezi kamu otoriteleri oluşturur. Bu nedenle, rüşvet ve yolsuzlukla mücadele konusu Otokar için öncelikli bir noktaya taşınır. Tüm faaliyetlerini en yüksek etik standartlara uygun olarak yürütmeyi temel ilke olarak benimseyen Otokar, “yolsuzluğun her türüne karşı olmak” ilkesi dahil olmak üzere BM Küresel İlkeler Sözleşmesi'nde sayılan tüm ilkeleri benimser.

Yerel mevzuat ile sınırlı olmaksızın, Otokar ve İş Ortakları tarafından herhangi bir kimseye Rüşvet, Yolsuzluk, Kolaylaştırma Ödemeleri, uygunsuz hediye verilmesine veya karşı taraftan alınmasına müsamaha gösterilmez. Otokar'ın kurumsal web sitesinde yer alan Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadele Politikası'nda bu konudaki kurallar belirlenmiştir.

Koç Holding BM Küresel İlkeler Sözleşmesi'nde (UN Global Compact) katılımcı üye olarak yer almaktadır. Bu doğrultuda, Otokar tüm faaliyetlerinde bu ilkelere uyumu gözetir. Etik Kurallarda belirtildiği üzere, paydaşlarından da aynı yaklaşımı benimsemelerini bekler. Tedarikçilerle yapılan satın alma sözleşmelerinde, Küresel İlkeler Sözleşmesi ilkelerine atıflara yer verilerek insan hakları,

çalışan hakları, çevre duyarlılığı, iş etiği ve yolsuzlukla mücadele gibi konularda tedarikçi, bayi ve iş ortağı süreçlerinde doğabilecek risklerin en aza indirilmesi sağlanır.

Şirket içinde ve değer zinciri genelinde rüşvet ve yolsuzluğun önüne geçilmesi, etik kurallara uyumun sağlanması ve ihlal durumlarının tespiti amacıyla denetim çalışmalarının yürütülmesi, ihlal durumlarına yönelik aksiyon planlarının tasarlanması Otokar Etik Davranış Kurulu'nun sorumluluğundadır. Denetim çalışmaları Otokar iç denetim ekipleri tarafından gerçekleştirilmekte olup, şirket operasyonları Koç Holding Denetim Ekiplerinin yaptığı denetimlere de tabidir.

Otokar Etik Davranış Kurallarına şirket yönetici ve çalışanlarının yanı sıra tedarikçi ve bayi çalışanlarının da erişimini kolaylaştırmak adına etik kurallar ve politikalara şirketin kurumsal internet sitesinden ulaşılabilir.

Etik Davranış Kuralları ve Uygulama Prensipleri ve Personel Yönetmeliği olmak üzere iki adet kitapçık işe giriş evraklarının tamamlanması esnasında çalışanlara teslim edilir ve söz konusu kitapçıklarda geçen tüm maddeleri okudukları, anladıkları, kabul ettiklerine dair beyan ve taahhüt alınıp.

Rüşvet ve Yolsuzluğun Engellenmesi
Mevzuatına ilişkin eğitimler Koç Holding
Hukuk ve Uyum Müşavirliği ile koordineli
olarak tüm çalışanlara Otokar Hukuk
Birimi tarafından verilir.

Otokar, çalışanlarının şirket adına
hareket ederken, hediye alınması,
verilmesi, misafir ağırlanması
veya bir ağırlama davetinin kabul
edilmesi ve benzeri diğer faaliyetleri
gerçekleştirirken uyulması gereken kural
ve standartları “[Hediye ve Ağırlama
Politikası](#)” kapsamında tanımlar.
Politikaya kurumsal web sitesinden
ulaşılabilir.

Otokar çalışanları, Otokar Etik
Kurallarına uygun davranmaları
nedeniyle ortaya çıkabilecek
olumsuz durumlardan, şirketin maruz
kalabileceği doğrudan ve dolaylı
zararlardan sorumlu tutulamaz,
haklarında yaptırım yapılamaz.

Tüm Otokar çalışanları, rüşvet ve
yolsuzluk vakaları da dahil olmak üzere
etik kurallara uyumsuzluk hallerini
belirlenen prosedürleri takip ederek
bildirmekle yükümlüdür. Çalışanların
ve ilgili paydaşlar, etik kurallara aykırılık

durumunu Etik Kurul’a gizlilik ilkesi
çerçevesinde belirlenen iletişim
kanallarını kullanarak bildirebilirler.
Bir ihlal başvurusu yapıldığında
Otokar ve Koç Topluluğu Etik Kuralları
çerçevesinde tanımlanan süreçler
uygulanır. Rüşvet ve yolsuzlukla ilgili
şüpheli durum ve davranışlar, teklif ve
talepler bir üst yöneticiye danışabilir
veya raporlanabilir. Alternatif olarak
Otokar İhbar ve Bildirim hattına
“[https://www.otokar.com.tr/
iletisim/iletisim-formu](https://www.otokar.com.tr/iletisim/iletisim-formu)” adresinden
veya Koç Holding Etik Hattı’na “koc.
com.tr/ihbarbildirim” adresinden
bildirimde bulunulabilir.

Gelen bildirimler doğrultusunda
ya da gerçekleştirilen denetimler
sonucunda tespit edilen vakalar Etik
Kurul tarafından değerlendirilir. Gerekli
görüldüğü durumlarda hukuki işlemleri
de kapsayacak şekilde ilgili disiplin
süreci başlatılır.

Raporlama döneminde, ilgili kanallar
üzerinden etik kuralların ya da insan
haklarının ihlal edildiğine veya rüşvet
ve yolsuzluk vakalarına yönelik iletilen
bir ihbar bulunmamaktadır.

İç Denetim

Otokar’da şirket faaliyetlerinin mevzuata, kurumsal politika, ilkelere,
belirlenen stratejik hedeflere uyumlu bir biçimde gerçekleştirilmesini
güvence altına almak adına İç Denetim Birimi oluşturulmuştur.

Otokar İç Denetim Müdürlüğü, tüm iş
birimlerini yılda bir kez operasyonel ve
mali süreç denetimlerine tabi tutar ve
denetimler kapsamında yasal uyum ve
yolsuzluk riskleri de değerlendirilir.

İç Denetim Müdürlüğü’nün, faaliyetlerini
bağımsız olarak yürütebilmesi için idari
olarak Genel Müdürlük’e, fonksiyonel
olarak ise Denetimden Sorumlu
Komite’ye bağlı olarak görev yapması
sağlanmıştır.

İç Kontrol Sistemi’nin etkinliği de
düzenli olarak İç Denetim Müdürlüğü
tarafından denetlenir. İç Kontrol Sistemi
ve İç Denetim faaliyetleri hakkında
Denetimden Sorumlu Komite, İç
Denetim Müdürlüğü’nün hazırladığı
“2020 Yılı Otokar Denetim Faaliyetleri”
raporu ile bilgilendirilmiştir.

Otokar iç denetimlerinin yanı sıra
Koç Holding Denetim Grubu da her
yıl şirket genelinde gerçekleştirdiği
denetimlerde mali, operasyonel, yasal
uyum, insan hakları, çevre, iş etiği
ve yolsuzluk konularını değerlendirir.
Buna ek olarak, Otokar faaliyetleri
bağımsız denetim kuruluşları tarafından

gerçekleştirilen yıllık mali denetimlere,
kamu kuruluşlarınca gerçekleştirilen
denetimlere tabi tutulur.

Denetim çalışmaları planlanırken,
ilgili iş birimlerinin mevcut süreç
ve iş yapış şekilleri doğrultusunda
hazırladıkları, revize ettikleri ve
güncel olmasını sağladıkları risk ve
fırsat değerlendirmeleri çalışmaları
dikkate alınır ve risk-bazlı denetim için
önceliklendirme yapılır.

Denetim süreçleri sonucunda elde
edilen bulgular ilgili birim yöneticileri
ile paylaşılır. Denetimler kapsamında
iş etiği ve yolsuzlukla mücadele
kurallarının ihlaline ya da ihlal şüphesine
rastlandığında bu durum doğrudan
şirket üst yönetimine aktarılır. Bu
süreçte ilgili vakalar Denetim Komitesi
vasıtasıyla Yönetim Kurulu’na ve Koç
Holding Denetim Grubu vasıtasıyla Koç
Holding üst yönetimine raporlanır.

İç denetim çalışmaları kapsamında 2020
yılında, tüm iş birimleri denetlenmiş
olup herhangi bir etik kural, insan
hakları ihlali ya da yolsuzluk vakasına
rastlanmamıştır.

Sürdürülebilirlik Yönetimi

Otokar, sürdürülebilirlik yönetiminde çevreyle dost, etik değerlere saygılı bir tutum benimser. Sürdürülebilirlik anlayışını kendi operasyonları ile sınırlı tutmaz ve tüm değer zinciri boyunca yaygınlaştırmaya çalışır. Sürdürülebilirlik konusunda yürüttüğü çalışmalarla Borsa İstanbul'un belirlediği Endeks Seçim Kriterleri kapsamında değerlendirilen Otokar, üst üste altıncı kez BIST Sürdürülebilirlik Endeksi'nde yer almıştır.

Otokar'ın sürdürülebilirlik konusundaki stratejik yönelimleri Yönetim Kurulu tarafından belirlenir. Üst yönetimin sürdürülebilirlik performansının takibi de yine Yönetim Kurulu tarafından yapılır. Faaliyetlerden doğan sosyal, çevresel ve ekonomik etkilerin takibi ise Otokar Sürdürülebilirlik Çalışma Grubu'nun sorumluluğundadır. Çalışma Grubu aynı zamanda, sürdürülebilirlik etkilerine yönelik paydaş beklentilerini risk ve fırsat odaklı bir yaklaşımla takip eder.

Sürdürülebilirlik Çalışma Grubu üyeleri, Genel Müdür ve Genel Müdür Yardımcılarının katıldığı sürdürülebilirlik çalıştayları ile yaratılan etkiler değerlendirilerek Otokar'ın sürdürülebilirlik öncelikleri belirlenir. Belirlenen öncelikler üst yönetim tarafından onaylanarak son haline getirilir. Otokar Sürdürülebilirlik Öncelikleri her yıl gözden geçirilir ve değişiklik yapılması gerekliliği saptandığı takdirde, çalışma yenilenir.

Otokar, Koç Holding'in imzacısı olduğu Birleşmiş Milletler Küresel İlkeler Sözleşmesi ve UN Women Kadının Güçlenmesi Prensiplerini benimser ve bunlara aktif destek verir. Otokar aynı zamanda Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarını (SKA) benimser ve sürdürülebilirlik önceliklerinin SKA'lara uyumunu dikkate alır.

OTOKAR SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK ÖNCELİKLERİ

KONU BAŞLIKLARI	TEDARİK SÜREÇLERİ	TASARIM VE ÜRETİM SÜREÇLERİ	DAĞITIM SÜREÇLERİ	SATIŞ VE PAZARLAMA SÜREÇLERİ	SATIŞ SONRASI SÜREÇLER	SKA REFERANSI									
İklim Değişikliği, Enerji ve Sera Gazları	•	•	•	•	•	7 ENERJİLEŞTİRME VE YATIRIM	12 SÜRDÜRÜLEBİLİR ÜRETİM VE ÜRETİM	13 İKLİM ETKİSİ	17 NEDELER İÇİN OKUMALAR						
Üretimin Çevresel Etkileri		•				6 TEMEL İNOVASYON	12 SÜRDÜRÜLEBİLİR ÜRETİM VE ÜRETİM	13 İKLİM ETKİSİ	15 KİMLİK YATIRIM	17 NEDELER İÇİN OKUMALAR					
Çevresel Etkisi Azaltılmış Araçlar				•	•	7 ENERJİLEŞTİRME VE YATIRIM	9 SAĞLIK, YATIRIM VE ÜRETİM	11 SÜRDÜRÜLEBİLİR ÜRETİM VE ÜRETİM	12 SÜRDÜRÜLEBİLİR ÜRETİM VE ÜRETİM	13 İKLİM ETKİSİ	17 NEDELER İÇİN OKUMALAR				
Ürün ve Hizmet Sorumluluğu		•			•	12 SÜRDÜRÜLEBİLİR ÜRETİM VE ÜRETİM	16 SAĞLIK VE İNOVASYON	17 NEDELER İÇİN OKUMALAR							
İnsan Hakları	•	•	•	•	•	5 TOPLUMSAL ETKİLEŞİM VE İNOVASYON	10 ETKİLEŞİM VE İNOVASYON	17 NEDELER İÇİN OKUMALAR							
İş Sağlığı ve Güvenliği	•	•	•	•	•	3 SAĞLIK VE İNOVASYON	17 NEDELER İÇİN OKUMALAR								
Toplumsal Gelişim ve Çalışan Gönüllülüğü	•	•	•	•	•	1 YATIRIM VE İNOVASYON	2 KİMLİK YATIRIM	3 SAĞLIK VE İNOVASYON	4 İKLİM ETKİSİ	5 TOPLUMSAL ETKİLEŞİM VE İNOVASYON	10 ETKİLEŞİM VE İNOVASYON	17 NEDELER İÇİN OKUMALAR			
Çalışan Hakları	•	•	•	•	•	5 TOPLUMSAL ETKİLEŞİM VE İNOVASYON	8 İKLİM ETKİSİ VE İNOVASYON	10 ETKİLEŞİM VE İNOVASYON							
Yetenek Yönetimi		•	•			1 YATIRIM VE İNOVASYON	5 TOPLUMSAL ETKİLEŞİM VE İNOVASYON	8 İKLİM ETKİSİ VE İNOVASYON	17 NEDELER İÇİN OKUMALAR						
İnovasyon		•	•			9 SAĞLIK, YATIRIM VE ÜRETİM	11 SÜRDÜRÜLEBİLİR ÜRETİM VE ÜRETİM	17 NEDELER İÇİN OKUMALAR							
Yerel Ekonomiye Destek					•	1 YATIRIM VE İNOVASYON	2 KİMLİK YATIRIM	17 NEDELER İÇİN OKUMALAR							
Müşteri Memnuniyeti		•		•	•										
Rekabetçi Strateji Planlama		•		•											
Paydaş Katılımı		•				16 SAĞLIK VE İNOVASYON	17 NEDELER İÇİN OKUMALAR								
Risk Yönetimi	•	•	•	•	•	16 SAĞLIK VE İNOVASYON	17 NEDELER İÇİN OKUMALAR								
İş Etiği ve Yolsuzlukla Mücadele	•	•	•	•	•	16 SAĞLIK VE İNOVASYON	17 NEDELER İÇİN OKUMALAR								

Paydaş Katılımı

Otokar, paydaşlarının beklentilerini öğrenip bu beklentileri karşılayarak paydaşları için değer üretmek motivasyonu ile hareket eder. Otokar'ın temel paydaş gruplarını; müşteriler, çalışanlar, tedarikçi ve hissedarlar, kamu kuruluşları ve düzenleyici kurumlar, STK'lar ve medya oluşturur. Otokar, paydaş ilişkilerinde işbirliğine ve karşılıklı güvene dayalı, şeffaf ve yapıcı bir yaklaşım benimser. Çeşitli iletişim enstrümanları ile paydaşlarla iletişimin sürekliliği korunur. İletişimin yöntemi ve sıklığı ise paydaşların ihtiyaç ve beklentilerine göre belirlenir. Paydaşlardan gelen geribildirimler ve talepler iletişim araçlarının şekillendirilmesinde etkilidir.

Otokar, hissedarlarla ilişkilerini sermaye piyasaları mevzuatı doğrultusunda

yürütür. Yatırım İlişkileri Birimi, yatırımcı ve hissedarlarla şeffaf ve düzenli bir iletişim kuar. Şirket hakkında bilgiler ilgili taraflara yıllık olağan genel kurul toplantıları, faaliyet raporu, sürdürülebilirlik raporu, yıllık ve çeyrek dönem bazlı finansal performans raporları, periyodik analizler ve bilgilendirme dokümanları, internet sitesi, basın duyuruları, özel durum açıklamaları, toplantı ve görüşmeler aracılığıyla iletilir. Hissedarlara talep ettikleri tüm bilgiler gizlilik niteliklerini ihlal etmemek kaydıyla sunulur.

Paydaş iletişimi faaliyetleri Kurumsal İletişim Müdürlüğü tarafından yürütülür. Kurumsal İletişim Müdürlüğü aynı zamanda şirketin kurumsal iletişim stratejileri ve uygulamalarının belirlenmesinden, toplumsal gelişim

projelerinin hayata geçirilmesinden sorumludur. Birlikte çalışılacak paydaşların seçiminde, Otokar ile özdeş etik ilkelere sahip olması, karşılıklı fayda odaklı ve yapıcı bir çalışma kültürü benimsemiş olmasına dikkat edilir.

Çalışanlarla iletişimde kullanılan başlıca araç, kurumsal intranet kanalıdır. Şirket içi yönetim değişiklikleri, önemli duyurular ve basın açıklamaları bu intranet kanalı üzerinden çalışanlarla paylaşılır. Otokar iç iletişim kanalları arasında, çalışma hayatı değerlendirme anketleri, İSG komiteleri gibi çalışanların temsil edildiği yönetim organları, öz değerlendirme toplantıları, açık kapı toplantıları bulunmaktadır. Bu iletişim kanalları, çalışanların beklenti ve önerileri ile yönetim süreçlerine katkıda bulunmalarına olanak tanımaktadır.

“Otokar’da Bu Ay”, Otokar Hattı Blog ve Otokar sosyal medya hesapları çalışanların yanında müşteriler, yetkili satıcı ve servislerle iletişimde de kullanılır. Çalışanlara, yetkili satıcı ve servislere yönelik düzenlenen eğitimler de iletişim faaliyetlerinin nitelikli bir kısmını oluşturur.

Otokar, paydaş iletişim çalışmaları kapsamında üye olduğu sivil toplum kuruluşları ve platformların yönetim organlarında görev alarak çalışmalarına destek olmaktadır. Otokar'ın 2020 yılı itibarıyla üyesi bulunduğu kuruluşlar yandaki gibidir:

ÜYE OLUNAN KURULUŞLAR

Ağır Ticari Araç İthalatçıları Derneği

Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu

İstanbul Maden ve Metaller İhracatçı Birlikleri

İstanbul Sanayi Odası

İstanbul Ticaret Odası

Kalite Derneği

Metal Eşya Sanayicileri Sendikası

Otomotiv Distribütörleri Derneği

Otomotiv Sanayicileri Derneği

Otomotiv Teknoloji Platformu

Otomotiv Teknolojileri Araştırma Geliştirme Sanayi A.Ş.

Sakarya İl İstihdam Kurumu

Sakarya Ticaret ve Sanayi Odası

Savunma ve Havacılık Sanayi İmalatçıları Derneği

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği

Türkiye Sanayici ve İş İnsanları Derneği

Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı

Treyler Sanayicileri Derneği

Uludağ İhracatçıları Birliği

**İSTİKRARLI
BÜYÜME, SÜREKLİ
GELİŞİM**

Otokar, 2.320 çalışanıyla Sakarya Arifiye’de bulunan fabrikasında üretim faaliyetlerine devam etmektedir. Koç Topluluğu bünyesinde faaliyet gösteren Otokar, Türkiye’nin öncü ticari araç ve savunma sanayisi tedarikçisidir. Otokar, yurtdışı operasyonlarında hizmet verirken yerli ve milli kimliğini koruma vizyonuyla hareket etmektedir.

Mart 2020’den beri ülkemizde etkisini gösteren pandemi şartlarını dolayısıyla ikinci çeyrekte yaşanan durgunluğa rağmen Otokar, faaliyet gösterdiği otobüs segmentleri pazarında 12. kez liderliğini korumuştur. Yıl genelinde şehirlerarası dahil olmak üzere tüm otobüs pazarı %14’e yakın büyümüş, Otokar’ın faaliyet gösterdiği segmentlerin toplamında ise yaklaşık %2’lik büyüme gerçekleşmiştir. Otokar tarafından geliştirilen, dünyada bir ilke imza atılarak dört güvenli sistemin şehir içi toplu taşımada bir arada kullanıldığı “Güvenli Otobüs” ilk kez İzmir Büyükşehir Belediyesi ESHOT otobüs filosunda hizmete girmiştir.

Otokar, geniş ürün gamı, markaya duyulan güven, araçların düşük işletme giderleri ve yüksek ikinci el değeriyle bir kez daha Türkiye otobüs pazarının ilk tercih edilen markası olmuştur.

Otokar, yurt içindeki başarılarının yanı sıra Otokar markalı otobüslerini yurt dışı pazarlarına da sunmaya devam etmektedir. Otokar, 2020’de açıklanan Fortune 500 araştırmasında göre ülkemizin 48. büyük ihracatçısı konumundadır. Yıl boyunca gerçekleşen siparişlerle birlikte Malta Adası’ndaki araç sayısı 300’e yükselmiş, Gürcistan Belediye Kalkınma Fonu’ndan 175 otobüs siparişi alınmıştır.

Ayrıca İtalyan otobüs üreticisi Iveco Bus ile yapılan sözleşme kapsamında, Iveco Bus markalı ürünlerin yerel olarak Otokar’ın Sakarya’daki fabrikasında üretilmesi kararlaştırılmıştır. Bu iş birliği Iveco Bus portföyündeki otobüslerin yanı sıra, Doğu Avrupa, Afrika, Orta Doğu ve Asya pazarlarına yönelik geliştirilen otobüs modelinin de üretimi de kapsayacak, Otokar kendi markalı ürünlerinin kendi markalı otobüslerini yurt dışı pazarlarına sunmaya devam ederken global çapta büyümesini sürdürecektir.

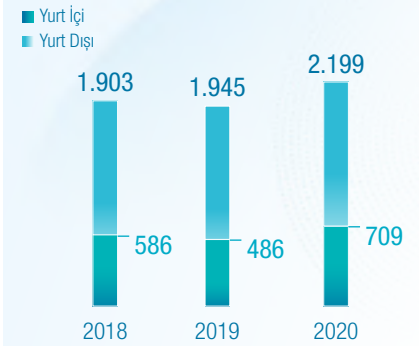
Malta Adası’ndaki araç sayısı **300’e** yükselmiş, Gürcistan Belediye Kalkınma Fonu’ndan **175** otobüs siparişi alınmıştır.

Yurt dışında 35’ten fazla ülkeye savunma sanayi ürünlerini ihraç eden Otokar, 2020 yılında, pandemi nedeniyle iptal olan fuarlar ve seyahat engellerine rağmen hedef pazarlarda kullanıcıların ihtiyaçlarına yönelik çözümler sunmayı sürdürmüştür. 32.000’den fazla Otokar ürünü Türkiye dahil birçok ülkenin silahlı kuvvetleri ve güvenlik güçleri tarafından aktif olarak kullanılmaktadır. Yıl içinde zırhlı araçlar için iki farklı ülkeden sipariş alınmış ve araçların atış testleri başarıyla tamamlanmıştır. Bu siparişlerle birlikte Arma 8x8 zırhlı aracı ilk kez Afrika kıtasında kullanılmaya başlanacaktır. Dönem içerisinde, Kazakistan Savunma Bakanlığı tarafından yapılan Arma 8x8 taktik tekerlekli zırhlı araç testleri başarıyla tamamlanmıştır. Aynı şekilde, Tulpar ve Arma 6x6 araçlarının da atış testleri başarıyla tamamlanmıştır.

Geleceğin ihtiyaçlarına bugünden cevap veren Otokar, global ölçekte tanıtımlarını sürdürmüştür. Pandemi

döneminde, Bulgaristan’ın Plovdiv şehrinde düzenlenen HEMUS 2020 Fuarı’nda Arma 8x8 zırhlı muharebe aracını Mızrak-30 kule sistemiyle sergileyerek Türk savunma sanayisini yurt dışında başarıyla temsil etmeye devam etmiştir.

Satış Gelirleri (Milyon TL)

İhracat Gelirleri (Milyon ABD Doları)

32.000’den fazla Otokar ürünü Türkiye dahil birçok ülkenin silahlı kuvvetleri ve güvenlik güçleri tarafından aktif olarak kullanılmaktadır.

KATMA DEĞER ODAKLI İNOVASYON

Otokar, son 10 yılda cirosunun **%8**'ini Ar-Ge faaliyetlerine ayırmıştır. Böylece şirketin son 10 yıl içinde gerçekleştirdiği Ar-Ge harcamaları yaklaşık **1,3** milyar TL'ye ulaşmıştır.

Otokar yurtiçinde ve yurtdışında ticari araç ve savunma sanayii pazarlarında, %100 yerli sermayesi ile sürdürülebilir büyüme hedefiyle faaliyetlerini sürdürmektedir. Tasarım, üretim ve dağıtım süreçlerinde inovasyon Otokar'ın sürdürülebilirlik önceliklerindendir. Bu kapsamda katma değer oluşturmak, müşteri beklentilerini karşılamak, sektörde rekabet avantajı sağlamak için fikri hakları tamamen kendine ait teknoloji, tasarım ve yenilikçi uygulamalara yatırım yapmaktadır.

Geleceğin ihtiyaçları doğrultusunda, yeni donanım ve uygulamaların geliştirilmesi yönünde çalışmalar yapan Otokar, Ar-Ge çalışmalarını aralıksız sürdürmektedir. Yüksek teknoloji ürünü araç gruplarının tasarımı ve üretimi Otokar'ın yılları aşkın Ar-Ge tecrübesi ve altyapısı sayesinde gelişmektedir. Otokar'ın Ar-Ge alanındaki yetenekleri ürün geliştirme amaçlı CAD programları, prototip atölyeleri ve yazılımları, bilgisayar destekli analiz ve simülasyon yazılımları, test amaçlı düzenekler ve yazılımları kapsamaktadır.

Otomotiv sektöründe, dünyanın sayılı merkezleri arasında yer alan Otokar Ar-Ge Merkezi, bu çalışmalarda öncü bir rol oynamaktadır.

Aynı zamanda uluslararası, yurt içi ve yurt dışı otomotiv ve savunma sanayi şirketlerine bağımsız bir akreditasyon merkezi olan Otokar Ar-Ge Merkezi üretilen araçların daha yüksek teknolojiye ve daha hızlı test edilmesi için simülatörler, test ekipmanları, bilgiyi yaratacak ve değerlendirecek bilgisayar sistemleriyle donatılmıştır. 2020 yılı itibarıyla, 500'den fazla çalışan ile hizmet veren Otokar Ar-Ge Merkezi'nin toplam patent sayısı 378'dir.

Otokar 2020 yılında da ürün gamına yeni ürünler eklemeye ve mevcut ürünlerin yeni versiyonlarını geliştirmeye devam etmiştir. Otomatik dezenfektasyon, fotokatalitik ve yeni nesil uyarı sistemleri gibi özelliklerle öne çıkan "Güvenli Otobüs", Otokar'ın dönem içerisinde ürün gamına kattığı ürünlerden biridir.

2020 yılı itibarıyla,
500'den fazla çalışan ile
hizmet veren Otokar
Ar-Ge Merkezi'nin toplam
patent sayısı **378**'dir.

Güvenli Otobüs

Pandemi döneminde daha güvenli bir toplu ulaşım deneyimi sunmak ve COVID-19 bulaş tehdidini en aza indirmek amacıyla Otokar tarafından "Güvenli Otobüs" hayata geçirilmiştir. Dünyada ilk kez Kent Körüklü üzerinde dört yenilikçi sistem uygulanmıştır. Güvenli Otobüs, ilk kez İzmir Büyükşehir Belediyesi filosunda hizmet vermeye başlamıştır. Otokar'ın seri üretim araçlarında opsiyonel olarak sunulan sistemler, talep edilmesi halinde kullanımda olan otobüslere de küçük düzenlemeler sonucunda entegre edilebilmektedir.

- Otomatik dezenfektasyon sistemi sayesinde, aracın iç yüzeyindeki virüs ve bakteriler araca eklenen özel bir yazılım sayesinde tek tuşla saniyeler içinde otomatik olarak devreye giren yüksek basınçlı dezenfektan püskürtme sistemi ile, üç dakikada yok edilmektedir.
- Havadan taşınabilecek virüs ve bakteri gibi organik molekülleri hidroksillerle parçalayarak zararsız su buharı ve karbondioksit dönüştüren

fotokatalitik sistem ise klimaya entegre edilmiş olup havayı sürekli temizlemektedir. Sistemin, araç seyir halindeyken 60 dakika içinde virüsleri yok etme özelliği bulunmaktadır.

- Güvenli otobüse entegre edilen yeni nesil uyarı sistemi, ön kapıdan binen yolcuların ateşini ölçerek gerekli durumlarda sürücüyü sesli ve kırmızı ışık uyarısı vermektedir. Aynı sistem, yolcudaki maske olmaması durumunda da sürücüyü ışıklı bildirimle uyarmaktadır.
- Güvenli otobüsün bir diğer önemli özelliği ise, yolcuların otobüse binerken ya da seyir esnasında sürücüyü direkt temasını engelleyen yeni nesil sürücü kabinidir. Yüksek camlarla çevrelenen kabin sayesinde, virüs ve bakteri geçişini sınırlandırmaktadır. Otokar'ın kendi tasarımı olan yeni nesil sürücü kabini, Avrupa Birliği'nin emniyet, güvenlik ve yapı gibi alanlarda mevcut standart ve düzenlemelere uygun olarak üretilmektedir.

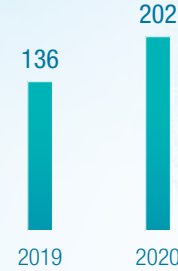
Otokar'ın Ar-Ge faaliyetlerinin yanı sıra odaklandığı bir diğer alan olan dijital dönüşüm, pandemi dönemi ile birlikte stratejik bir zorunluluk haline gelmiştir. Otokar dijital dönüşümü, tüm süreçleri etkileyen, verimlilik, kârlılık, rekabet avantajı sağlayan bir iş stratejisi olarak görmektedir. 2020 yılında da faaliyet gösterdiği sektörlerde dijital dönüşüme öncülük etme hedefiyle pek çok proje hayata geçirmiştir. Projelerde makine öğrenmesi ve siber güvenlik konuları öne çıkmıştır.

Otokar tarafından gerçekleştirilen ve 1501-TÜBİTAK Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı tarafından desteklenen İç ve Dış Mekan Konumlandırma ile Makine Öğrenmesi Teknikleri Temelli Üretim Yönetim Platformu projesi kapsamında, forkliftlerin anlık konumlarını tespit eden algoritma geliştirilmiştir. Proje sayesinde forklift konumları ve özellikleriyle iş emirlerini değerlendirerek en uygun forklifte iş ataması yapıp en kısa rotanın gösterilmesi sağlanmıştır. Ayrıca tedarikçilerin geçmiş verilerine bakılarak gelecekte hangi tedarikçinin zamanında temin sağlayıp sağlayamayacağını öngören makine öğrenmesi temelli yazılım da hayata geçirilmiştir. Bunlarla birlikte araçlarda oluşabilecek olası kalite hatalarını kestiren ve kontrol maddelerini bu doğrultuda sıralayabilecek bir yazılım geliştirilmiştir.

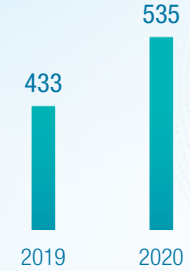
2019 yılında ilk adımları atılan ve Endüstriyel Robotlu Kalite Kontrol

Sistemi'nin emniyet ve siber güvenliğini üst seviyeye çıkarmayı hedefleyen VALU3S (Verification and Validation of Automated Systems' Safety and Security) projesi başlamıştır. Ufuk 2020 kapsamında olan proje ECSEL (Electronics Components and Systems for European Leadership) girişimi çerçevesinde yürütülmektedir. Otokar'ın da uygulama alanı sağlayıcılarından biri olduğu projede diğer paydaşlarla geliştirilecek siber güvenlik ve emniyet çözümleri için çeşitli test senaryoları belirlenmiştir.

AR-GE HARCAMASI (Milyon TL)

AR-GE ÇALIŞAN SAYISI (kişi)

%100 Elektrikli

OTOKAR

Kent

DEĞER
ZİNCİRİYLE
BİRLİKTE
GELİŞMEK

Otokar, gelişme anlayışı değer zincirinin tüm unsurlarıyla birlikte gelişmeye işaret eder. Bu doğrultuda, bütünsel bir yaklaşım benimseyerek sürdürülebilirliği Otokar değer zinciri boyunca güçlendirmeye odaklanır. Değer zincirindeki mevcut ve potansiyel riskleri tespit ederek bunların fırsata dönüştürülmesi için aksiyon alır.

Tedarik Zincirinin Gelişimi

Otokar'ın tedarikçi seçiminde baz aldığı temel kriterler, rekabet edebilirlik ve dünya standartlarına uygunluktur. İşbirliği yapılacak tedarikçiler belirlenirken mali, ticari, operasyonel nitelikleri, sosyal, çevresel ve ekonomik performansları kapsayan bir değerlendirme süreci yürütülür. Otokar'ın tedarikçi seçim kriterlerini karşılayan tedarikçiler bir havuzda toplanarak satın alma işlemleri bu havuzdan gerçekleştirilir.

Otokar'ın tedarik zinciri ağırlıklı olarak malzeme tedarikine yönelik olmakla birlikte lojistik ve operasyonlara yönelik hizmet tedariki de yapılmaktadır. 2020 yılında Otokar, 939 yerel tedarikçi olmak üzere 1.252 tedarikçi firmadan doğrudan ve dolaylı satın alma gerçekleştirmiştir. Toplam tedarik harcaması 2 milyar TL olup harcama bazında yerel tedarik oranı %48,3 düzeyindedir.

Pandeminin ilk gününden itibaren tedarikçileriyle iletişim kanallarını açık tutan Otokar, hem direkt hem de tedarikçiler üzerinden aldığı malzemeler için stok seviyelerini hızlı şekilde artırmış veya birçok malzemede yerli alternatifleri devreye almıştır. Tedarikçilerinin yurt dışı lojistik ihtiyaçlarına kadar gerekli koordinasyon ve iş birliğini sağlayarak uzun veya

kısa vadeli çözüm planları üretmiştir. Tedarik zincirindeki riskler ve bu risklerin yönetimi, pandemiyle birlikte Otokar'ın ana odağı haline gelmiştir. 2020 yılı içerisinde tedarik zincirinde olumsuz etkiler yaratan bir tespit olmamıştır.

Otokar Tedarikçi Politikası

Otokar, tedarikçilerle ilişkilerini [Tedarik Zinciri Uyum Politikası](#) çerçevesinde yönetir. Bu politikaların amacı Otokar'ın temel ilke ve değerlerini iş ortakları ile paylaşmak ve kendilerinden uyulmasını beklenen standartlara ilişkin gerekli rehberliği sağlamaktır.

Bu politikalar aynı zamanda Otokar'ın İş Ortaklarının seçilmesi ve izlenmesi süreçlerinde yön gösterici olmayı amaçlamaktadır. Her iki politikaya da Otokar kurumsal web sitesinden ulaşılabilir.

Tedarikçi Politikası, Koç Holding Satın Alma Yönetim Sistemi ve BM Küresel İlkeler Sözleşmesi ile uyumlu biçimde hazırlanmıştır. Otokar ile çalışmayı kabul eden tedarikçiler, BM Küresel İlkeler Sözleşmesi ilkelerine ve ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi gereklerine uymayı taahhüt etmiş olur.

Tedarikçilerle ilgili tüm süreçlerin ve kararların yönetimi ve tedarikçilerin şirket politikalarına ve yasal düzenlemelere uyumunun takibi Genel Müdür sorumluluğundadır.

Otokar, gerek yurtiçi gerekse yurtdışı pazarlarda rekabetçi olabilmek adına yakın çevredeki tedarikçiler öncelikli olmak üzere, ulusal ve global tedarik alternatiflerin tümünü değerlendirir. Otokar, teknoloji gelişimine, insan kaynaklarına yatırım yapan, çevre ve insan sağlığına saygılı tedarikçileri tercih eder ve mevcut tedarikçilerinin bu konulardaki gelişimini destekler.

Tedarik Politikası doğrultusunda Otokar, tedarikçileri ile karşılıklı güven ve işbirliğine dayalı uzun vadeli iş ilişkileri kurmaya özen gösterir. Tedarikçiler ile süregelen işbirliklerinde üst düzey etkinliğe sahip, uyum ve bilgi paylaşımını mümkün kılan iletişim yapısı geliştirilir.

Otokar politikalarına, yürürlükteki mevzuata, Koç Topluluğu veya Otokar Etik İlkeleri'ne aykırı olduğu düşünülen herhangi bir eylemden haberdar olunması halinde, bu konu kurum içinde bir üst yöneticiye danışılabilir veya raporlanabilir. Alternatif olarak Otokar İhbar ve Bildirim hattına "<https://www.otokar.com.tr/iletisim/iletisim-formu>" adresinden veya Koç Holding Etik Hattı'na "koc.com.tr/ihbarbildirim" adresinden bildirimde bulunulabilir.

Toplam tedarik
harcaması 2 milyar TL
olup harcama bazında
yerel tedarik oranı %48,3
düzeyindedir.

Otokar Tedarikçi Seçim Kriterleri

- Koç Holding ve Otokar'ın genel politika ve stratejilerine uyum sağlamak
- Birleşmiş Milletler Küresel İlkeler Sözleşmesi'ne uymak
- Çocuk işçi, zorla çalıştırma, ayrımcılık uygulamalarına izin vermemek
- Bilgi gizliliğine uymak
- Toplu sözleşme ve sendikalaşmaya engel olmamak
- İş sağlığı ve güvenliği kurallarına uymak
- Yasaların ve sektörün getirdiği çalışan standartlarına uymak
- Yasal çalışma ve çalıştırma saatlerine uymak
- Firma çalışanlarıyla beraber etik kurallara uymak
- Disiplin uygulamaları olarak psikolojik veya fiziksel baskı, istismar gibi yollara başvurmamak
- Rekabet avantajı sağlamak
- Teknoloji gelişimine, insan kaynaklarına yatırım yapmak
- Kaliteli ürünü, zamanında ve rekabetçi şartlarda sağlamak
- Kendi konusunda uzmanlaşmak için araştırmaya ve geliştirmeye önem vermek,
- Çevre ve iş güvenliği konularında ulusal ve uluslararası standartlara uygun üretim yapmak

Tedarikçilerle Etkin İletişim ve İşbirliği

Tedarikçilerle doğru iletişim kurulması ve iletişimin sürekliliğinin sağlanması tedarik zincirinin gelişiminde önemli rol oynamaktadır. Otokar'da tedarikçilerle etkin iletişim sağlanması adına çeşitli kanallar oluşturulmuştur. Satın alma politikaları ve güncel gelişmeler vRSM Portalı üzerinden tedarikçilerle paylaşılrken tedarik süreçleri de yine bu kanal vasıtasıyla takip edilir. VMI (Vendor Managed Inventory), BTO (Build to Order), KANBAN ve JIT (Just in Time) ise tedarik operasyonlarında verimliliğin artırılması adına oluşturulmuş kanallardır.

İletişim kanallarının yanı sıra yüz yüze yapılan görüşmeler de tedarikçi iletişiminde önemli bir rol oynar. Otokar'ın tedarikçi firma mühendis çalışanları ile bir araya geldiği tedarikçi toplantıları, bir yandan iletişimin güçlenmesini sağlarken bir yandan da ürün geliştirme çalışmalarına zemin oluşturmaktadır.

Tedarikçi Performansı Değerlendirme Çalışmaları

Otokar'ın performans değerlendirme sürecinde denetim çalışmaları kritik öneme sahiptir. Otokar tedarikçileri, kalite, lojistik, maliyet, çevre, çalışma

normları ve ilkeleri, insan hakları, iş emniyeti konularını kapsayan geniş bir skalada değerlendirilir. Tedarikçilerin, BM Küresel İlkeler Sözleşmesi'nin 10 ilkesine uyumu takip edilir.

Tedarikçi denetimleri risk odaklı bir bakış açısıyla yürütülür. BM Küresel İlkeler Sözleşmesi imzacısı olan tedarikçiler ve ISO 14001, OHSAS 18001, ISO 9001 standartlarına sahip tedarikçiler düşük risk grubu olarak nitelendirilir. Denetim önceliği düşük risk grubundaki tedarikçilere verilir. Tedarikçi denetimleri neticesinde beklenen minimum çalışma kriterlerini karşılamayan tedarikçilerle iş birliği sonlandırılır. Beklenen performansı eksiksiz sağlayan tedarikçiler ise eğitimler ve gelişim planları ile desteklenir. Raporlama dönemi olan 2020 yılında, 101 tedarikçi denetim çalışmalarına tabi tutulmuştur. Değerlendirmeler sonucunda işbirliğinin sonlandırıldığı tedarikçi firma olmamıştır. Yine dönem içerisinde, 200 tedarikçiye çevre konulu eğitimler, 480 tedarikçiye ise sosyal konularda eğitim verilmiştir.

Otokar yerel tedarikçilerinin çalışma etiği konusunda öz değerlendirme yapımları adına Çalışma Etiği Özdenetim Anketi uygulanır. Tedarikçilerden anket sonuçlarını Otokar'a raporlamaları talep edilir. 2020 yılında bu ankete yanıt veren tedarikçiler arasında uygunsuzluğa rastlanmamıştır.

Otokar Tedarikçi Değerlendirme Metodolojisi

Puan	Kategori	Aksiyon	İyileştirme Çalışmaları
<40	D	Tedarikçi işbirliği sonlandırılır.	
40-65	C	Gelişmeleri takip edilen tedarikçileridir.	B ve C kategorisindeki tedarikçilerin bir üst kategoriye çıkmalarını sağlamak için ortak faaliyetler yürütülür (sevkiyat ve sipariş düzenleme, paketleme iyileştirmeleri, kalite iyileştirmeleri, vb.)
65-85	B	Gelişmeleri takip edilen tedarikçileridir.	
>85	A	Öncelikli olarak tercih edilen tedarikçilerdir.	

Yaygın Bayi ve Servis Ağı

Otokar, 2020 yılı itibarıyla ürünlerini 300'den fazla satış ve servis noktasında müşterileri ile buluşturmaktadır. Geniş bayi ve servis ağının doğru bir şekilde yönetilmesi Otokar'ın iş başarısı üzerinde doğrudan etkilidir. Otokar, bayilerinden özdeş çalışma değerlerini benimsemelerini ve belirlenen hizmet kalitesi standartlarına uygun hareket etmelerini bekler. Otokar aynı zamanda bayilerinin iş süreci ve hizmet kalitesi geliştirmelerine destek verir.

Otokar bayi ve servis ağının özdeş sosyal, çevresel ve etik çalışma normlarını benimsemeleri ve faaliyetlerini genel hizmet şartlarına uygun şekilde gerçekleştirmeleri sayesinde pandemi süreci başarıyla yönetilmiştir. Yıl içinde sürekli değişen ekonomik koşullara hızla uyumlanarak gerekli önlemler alınmış ve olası satış kayıplarının önüne geçilmiştir. Hem pandemi hem de Otokar'ın çalışmaları ve kritik konularla ilgili bayilere düzenli olarak bilgilendirmeler yapılmıştır. Pandemiyle beraber %90 oranında evden çalışmaya geçen iç pazar ticari araç satış ekibi, bayi ve müşterilerle temaslarını iletişim kanalları aracılığıyla 7/24 sürdürmüştür. Böylece bayi ve müşterilerle iletişim oranı, önceki döneme kıyasla %25 artırılmıştır.

Pandemiyle beraber **%90** oranında evden çalışmaya geçen iç pazar ticari araç satış ekibi, bayi ve müşterilerle temaslarını iletişim kanalları aracılığıyla 7/24 sürdürmüştür. Böylece bayi ve müşterilerle iletişim oranı, önceki döneme kıyasla **%25** artırılmıştır.

Müşteri Memnuniyetinin Geliştirilmesi

Otokar, müşterileri ile güvene dayalı ve uzun soluklu ilişkiler kurmaya özen gösterir. Müşterilerin ihtiyaç ve beklentileri göz önünde bulundurulur ve öncelik müşteri memnuniyetinin sağlanmasına verilir. Otokar'da müşteri memnuniyeti konusu Otokar Müşteri Memnuniyet Politikası çerçevesinde Pazarlama ve Satış Genel Müdür Yardımcılığı çatısı altında görev alan birimler tarafından yönetilir.

Müşteri memnuniyetinin kalite güvencesi altına alınması amacıyla ISO 10002 Müşteri Memnuniyeti Yönetim Sistem Standardı ve ISO 10001 Kalite Yönetimi-Müşteri Memnuniyeti sertifikasyonları sağlanmıştır. Bunun yanında, TS 12681 ve TS 12047 Yetkili Servis Hizmet Yeterlilik Belgeleri ile satış sonrası hizmetlere yönelik müşteri memnuniyeti de güvence altına alınmaktadır. Otokar Müşteri Hizmetleri birimi ile müşteriler kesintisiz hizmet alabilmektedir. Müşteri Hizmetleri müşterilerin talep, beklenti ve bildirimlerine kalıcı çözümler üretmek üzere çalışır.

Müşteri memnuniyetinin eksiksiz sağlanması için çeşitli araçlar kullanılmaktadır. Otokar'a Hoş Geldiniz Anketi, Müşteri Tatmin Anketi, CRM Müşteri Memnuniyeti Anketi, Yol Yardım Memnuniyet Anketi, Thing Gone Wrong (TGW) Anketi, Çözüm Yolu Müşteri Memnuniyet Analizi, Hizmet Memnuniyet Anketi, Yeni Araçlar Müşteri Anketleri bu kapsamda oluşturulmuş enstrümanlardır. Yapılan tüm anket çalışmaları, ilgili sistemlerin iyileştirilmesi için belirli periyotlar dahilinde paylaşılır ve süreç takipleri yapılır.

Pandemi süreci boyunca müşterilerle büyük ölçüde Otokar App üzerinden iletişim sağlanmıştır. Uygulama üzerinden müşterilere COVID-19'la ilgili güncel bilgiler aktararak farkındalık sağlanmıştır. Pandemi dönemi, müşterilerle dijital kanallar üzerinden iletişimin güçlendirildiği bir süreç olmuştur. Yoğunluğu önlemek adına, müşteriler ve Otokar yetkili servisleri arasında köprü kurulmuş, randevu sistemi oluşturulmuştur. 2020 yılında elektronik satış platformlarını aktif bir şekilde kullanan müşteri sayısı 1.491'e ulaşmıştır.

Otokar Mobil Uygulaması (Otokar App)

- ✓ Mevcut ve potansiyel müşteriler ile anlık haberleşmenin sağlanmasına,
- ✓ Ürün ile ilgili müşteri eğitimlerinin bu platform üzerinden verilebilmesine,
- ✓ Müşterilerin geçmiş araç bilgilerine anlık erişebilmelerine,
- ✓ Yasal mevzuata uygun şekilde müşteri verisinin toplanması ve kullanılmasına,
- ✓ Müşterilere doğru bilginin tek bir platform üzerinden güncel olarak verilmesine,
- ✓ Pazarlama ve satış faaliyetlerinin anlık yürütülebilmesine,
- ✓ Müşteriler ile anlık iletişim sağlanarak sorunların şikâyetle dönüşmeden çözülebilmesine,
- ✓ Anket çalışmaları ve müşteri algı endeksinin ölçülebilmesine olanak tanımaktadır.

2020 yılında elektronik satış platformlarını aktif bir şekilde kullanan müşteri sayısı **1.491'e** ulaşmıştır.

Müşteri Bilgi Gizliliği

Müşteri memnuniyetinin sağlanmasında etkili temel faktörlerden biri de müşterilerin güvenini kazanmaktır. Müşterilerin nezdinde güvenilir bir konumda olmak ise müşteri bilgi gizliliğinin sağlanması ile doğrudan bağlantılıdır. Müşterilerden bilgi toplanması ve bu bilginin kullanılması Otokar Bilgi Güvenliği Politikası çerçevesinde, ISO 27001 Bilgi Güvenliği Yönetimi Standardı ve AQAP 2110 Tasarım, Geliştirme ve Üretim İçin NATO Kalite Güvence Gereklilikleri Standardına uygun olarak gerçekleştirilmektedir.

Müşteri bilgileri, müşterilerin aydınlatma metnini okumalarının ardından açık rızaları ile alınır. Otokar Müşteri Memnuniyeti Politikasında ilan edilen amaçlar ve 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu kapsamı dışında kullanılmaz. Otokar CRM Merkezinde görev alan tüm çalışanlar, kişisel verilerin korunması kapsamında bilgilendirilmiş ve ilgili personel ile Gizlilik ve Kişisel Verilerin Korunması Hakkında Taahhütname imzalanmıştır.

Ayrıca, CRM ekibi dahil tüm çalışanlara gizliliğin korunmasına dair eğitimler verilmekte ve çalışanlardan taahhüt

alınmaktadır. Devamında ise gizliliğin sağlanmasına yönelik tüm süreçler düzenli bir biçimde takip edilmektedir. Raporlama döneminde, müşteri bilgi gizliliği ihlali ve müşteri veri kayıpları hakkında bir şikâyet alınmamıştır.

Otokar Kişisel Verilerin Korunması Politikasına [kurumsal internet sitesinden ulaşabilirsiniz.](#)

Otokar'da ürün ve hizmet kalitesi ISO 9001 Kalite Yönetim Sistem Standardı, AQAP 2110 Askeri Kalite Güvence Sistemi, ISO 3834-2 Kaynak Yeterlilik Belgesi, 6 Sigma DMAIC sertifikasyonları doğrultusunda gerçekleştirilen üretim süreçleri ile güvence altına alınmaktadır.

Ürün ve Hizmet Sorumluluğu

Otokar, Koç Topluluğunun belirlediği hedef ve ilkeler çerçevesinde, çalışanlarıyla birlikte, müşterilerinin tatminini sağlayarak sağlıklı gelişmeyi, evrensel kalite ve standartlarda ürün ve hizmetler sunmayı amaçlar. Ürün ve hizmetlerin sürekli geliştirilmesi Otokar'ın ürün ve hizmet sorumluluğu anlayışının önemli bir parçasıdır. Ürün ve hizmetlerin yol açabileceği sosyal, çevresel ve ekonomik riskler göz önünde bulundurulur.

Farklı pazarlarda faaliyet gösteren Otokar, ürünlerini kullanılacakların pazarların yasal düzenlemelerine uygun olarak üretir ve üretilen ürünlerin uyumu yasal mevzuat doğrultusunda takip edilir. 2020 yılında, ürünlerin kullanıldığı pazarların yasal mevzuatlarında belirlenen ürün ve emniyet normlarına karşı bir uyumsuzluk vakası tespit edilmemiştir.

Üretilen ürünlerin güvenlik koşullarını sürekli iyileştiren Otokar, aynı zamanda müşterilerini ürünler ve kullanım koşullarını hakkında bilgilendirir. Bilgilendirmenin doğru ve eksiksiz

yapılmasına önem verilir. Müşterilerin bilgilendirildiği kanallar temel olarak resmi internet sitesi, ürün bilgilendirme formları, kullanıcı el kitapları, araç modifikasyon rehberleridir. Müşteriler bu kanallar vasıtasıyla ürün içerikleri, kullanım özellikleri, çevresel etki ve emniyetli kullanım koşullarına dair bilgilere ulaşabilirler. Ayrıca, Otokar müşterileri Otokar Müşteri Hizmetleri Hattı, web sitesi, yetkili bayi ve servisler aracılığıyla görüş ve önerilerini iletebilirler.

Savunma sanayi alanında faaliyet gösteriyor olması nedeniyle ürün ve hizmet sorumluluğu Otokar için kritik öneme sahip konulardan biridir. Savunma sanayinde ürün satışları yasalar çerçevesinde, sadece Türk Silahlı Kuvvetleri, iç güvenlik ve emniyet güçlerine yapılmaktadır. Bu ürünlerin ihracatı ise Türkiye Cumhuriyeti Milli Savunma Bakanlığı'nın izni çerçevesinde gerçekleştirilmektedir. İhracatı düzenleyen yasalar çerçevesinde gerçekleşen bu satışlar sadece ilgili hükümetlerin ihracat izinlerine uygun gerçekleşmekte ve resmi kurumlara yapılmaktadır.

Otokar Kalite Politikası

- Müşteri iş birliği ile müşterinin ihtiyaç ve beklentilerini tanımlamak, çözüm önermek, yerine getirmek.
- Müşteri memnuniyetinin sürekliliğini satış sonrası faaliyetlerle desteklemek,
- Ürün kalitesini sürekli iyileştirmeye yönelik yeni teknolojileri ve kalite tekniklerini izlemek, uygulamak.
- Toplam kalite felsefesini firma geneline yaymak ve alt yapısını oluşturmak, eğitim faaliyetlerinde bulunmak
- Hata adedini ve maliyetini en aza indirecek çalışmaları organize etmek, sürekliliğini sağlamak.

İNSAN ODAKLI İŞYERİ

Otokar, çalışma hayatında insanı merkeze alan bir yaklaşım benimsemektedir. İş başarısının çalışan mutluluğu ve bağlılığı ile doğrudan bağlantılı olduğuna inanan Otokar, çalışanlarının sürekli gelişimini sağlamayı ve motivasyonları her zaman yüksek tutmayı hedefler.

Çalışanlarına, potansiyellerini ortaya koymalarına imkan veren ve gelişimlerini destekleyen bir çalışma ortamı sunar. Otokar'da çalışma hayatı saygı ve güven, insan hakları ve eşitlik temel değerleri çerçevesinde örgütlenir.

Otokar'da insan kaynakları süreçleri Otokar İnsan Kaynakları Politikası ve Personel Yönetmeliği'nin gerektirdiği

biçimde yürütülür. Uluslararası angajmanlar da Otokar'ın insan kaynağı yönetiminde önemli bir yer tutar. Koç Holding'in imzacısı olduğu BM Küresel İlkeler Sözleşmesi Otokar operasyonları ve Otokar değer zinciri için bağlayıcıdır. Otokar, UN Women ve UN Global Compact ortak inisiyatifi ile oluşturulan Kadının Güçlenmesi Prensipleri'nin (WEPS) imzacıları arasında yer almaktadır.

OTOKAR'A TÜRKİYE'NİN EN İYİ İŞVERENİ ÖDÜLÜ

Türkiye'nin öncü otomotiv ve savunma sanayi şirketi Otokar, dünyanın önde gelen insan kaynakları ve yönetim danışmanlığı şirketi Kincentric tarafından gerçekleştirilen Kincentric Best Employers 2019 araştırması kapsamında Türkiye'nin En İyi İşvereni ödülü'ne layık görüldü. Otokar, farklı sektörlerden 32 şirketin yer aldığı Türkiye'nin En İyi İşverenleri listesinde bulunan üç otomotiv şirketinden biri olurken, listede yer alan tek savunma sanayi şirketi oldu.

Otokar insan hakları politikasına kurumsal [web sitesinden](#) erişilebilir.

İnsan hakları konusu Otokar'ın öncelikli konuları arasında yer almaktadır. Otokar, İnsan Hakları Evrensel Bildirgesini kendisine rehber almakta ve faaliyet gösterdiği toplumdaki paydaşlarına karşı insan haklarına saygılı bir anlayış benimsemektedir. Çalışanlarına pozitif ve profesyonel bir çalışma ortamı yaratmak ve bunu sürdürmek Otokar'ın temel prensibidir. Otokar, işe alım, terfi, kariyer gelişimi, ücret, yan haklar ve çeşitlilik gibi konularda küresel etik ilkelere uygun hareket eder ve çalışanlarının kendi seçimleriyle sivil toplum örgütü kurma ve bunlara katılma haklarına saygı duyar. Zorla çalıştırma, çocuk işçiliği, her türlü ayrımcılık ve tacize kesinlikle tolerans göstermez.

İnsan haklarının önemli bir parçası da sendikal hakların desteklenmesidir. Otokar, çalışanlarının toplu sözleşme ve örgütlenme haklarına saygı duyar ve bu haklarını kullanabilmeleri için çalışanlarına özgür bir iş ortamı sunar. Otokar saha çalışanlarının %98,82'si toplu sözleşme kapsamında görev almaktadır. 22 Otokar çalışanı bağlı bulundukları işçi sendikasında, 1 çalışan da işveren sendikasında görev almaktadır.

Toplumsal Cinsiyet Eşitliği

Toplumsal cinsiyet eşitsizliklerinin ortadan kaldırılmasına kurumsal organizasyonlara önemli roller düşmektedir. Otokar, sahip olduğu bu sorumluluğun bilinciyle toplumsal cinsiyet konusunu hassasiyetle takip etmektedir.

Toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanmasının en temel gerekliliklerinden biri kadın istihdamının teşvik edilmesi ve devamında iş yaşamında kadın çalışanların desteklenmesidir. Otokar bu noktada, kadınların iş yaşamına katılımını desteklemekte ve şirket içinde de eşitliği temel alan uygulamalar yürütmektedir. Toplumsal cinsiyet eşitsizliğini ortadan kaldırmak adına İş'te Eşitlik Bildirgesi, Kadının Güçlenmesi Prensipleri gibi oluşumların imzacısı olmuştur. Yetenek yönetim programları ile toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanmasına yönelik ilkeleri organizasyon genelinde yaygınlaştırmaktadır.

Otokar, kadın çalışanlarının kişisel gelişimlerini destekleme çalışmalarına ağırlık vermekte ve kadın çalışanların iş yaşamını kolaylaştırıcı uygulamalar hayata geçirmektedir. Otokar'da 125 kadın çalışan, 22 kadın yönetici görev almaktadır.

KADIN ÇALIŞAN SAYISI

Otokar, cinsiyet ayrımcılığının ortadan kaldırılmasına yönelik aşağıdaki ilkelere gönüllü olarak uyacağını ve ülke genelinde bu ilkelerin yaygınlaştırılmasına öncülük edeceğini taahhüt etmektedir.

1. İnsan haklarına saygılıyız. Tüm çalışanlarımıza eşitlik temel ilkesi ile davranırız.
2. Kadın, erkek çalışanımızın cinsiyet farkı gözetmeksizin sağlık, güvenlik ve refahlarını sağlarız.
3. Kadınların iş gücüne katılımını özel

olarak destekleriz.

4. Kadın-erkek fırsat eşitliği kriterlerini tüm İnsan Kaynakları politikalarımızda tanımlarız.
5. Eşit işe eşit ücret politikası ile hareket eder, takipçisi oluruz.
6. Kariyer fırsatlarından eşit düzeyde faydalanılması için gerekli mekanizmaları kurarız.
7. Eğitim politikaları oluşturur, izler, kadınların katılımına özel olarak dikkat ederiz.
8. İş-aile yaşam dengesini koruyan çalışma ortam ve uygulamalarını oluştururuz.
9. Fırsat eşitliği plan ve kazanımlarımızla ilgili gelişmeleri iç ve dış iletişimle duyururuz.
10. İş'te Eşitlik Bildirgesi'nin tüm etki alanımıza (iş ortaklarımız, tedarikçilerimiz) yayılmasını sağlarız.
11. Bildirgede yer alan hususların takibi için kurumumuzda bir liderlik ekibi oluştururuz.

Performans ve Yetenek Yönetimi

Otokar, performans ve yetenek yönetim sistemi ile insan kaynağını en nitelikli hale getirmeyi amaçlar. Çalışanlarının gelişimlerini çok yönlü olarak destekleyerek motivasyonlarını ve üretkenliklerini artırmayı gözetir. Çalışanların performansı bireysel olarak takip edilir ve çalışanlar ihtiyaçlarına yönelik gelişim çalışmaları ile desteklenir. Çalışan performansının değerlendirilmesinde sistematik ölçme ve değerlendirme araçları kullanılır. Yılsonunda gerçekleştirilen performans değerlendirmesi görüşmelerinde çalışanlara geribildirim sağlanır. Raporlama döneminde, Otokar çalışanlarının tamamına performans geribildirimi verilmiştir.

Çalışanların ücretlendirilmesinde de aynı şekilde objektif yöntemler kullanılır. Ücretlendirme, ayrımcılığa izin vermeyecek şekilde performansa dayalı olarak yapılır. Otokar'ın ücretlendirme politikasında, SPK düzenlemeleri kapsamında idari sorumluluğu bulunan Yönetim Kurulu üyeleri ve üst düzey yöneticilerin ücretlendirme sistem ve uygulamalarına yer verilmektedir.

Otokar Yönetim Kurulu ve Üst Düzey Yöneticiler için Ücret Politikasına [kurumsal internet sitesinden](#) erişilebilir.

Çalışan Gelişimi

Otokar'da çalışanların gelişim yolculuğu performans değerlendirme ve gelişim planlama görüşmeleri neticesinde tasarlanmaktadır. Eğitimler, çalışanın hem bireysel hem mesleki yetkinliklerinin geliştirilmesine hizmet etmektedir. Çalışan gelişim faaliyetleri kapsamında 2020 yılında, ofis çalışanlarına 15.236 kişixsaat, saha çalışanlarına 9.100 kişixsaat olmak üzere toplam 24.336 kişixsaat eğitim verilmiştir.

Otokar, çalışanlarının mevcut liderlik becerilerinin geliştirilmesine ve yeni liderlik becerileri ile donatılmasına önem vermektedir. Bu doğrultuda, eğitim çalışmalarının içinde liderlik eğitimleri önemli bir paya sahiptir. 2020 yılında, Otokar çalışanlarına toplam 3.149 kişixsaat liderlik eğitimi verilmiştir.

2020 yılında, pandemi başlangıcı olan 10 Mart itibarıyla iptal edilen sınıf eğitimleri, şirket içi eğitim talepleri ve değerlendirmeleri doğrultusunda dijital ortamda devam etmiştir. OtoRota online eğitim gelişim kataloğuyla 15 farklı davranışsal, 8 farklı teknik eğitim çevrim içi olarak düzenlenmiştir ve çalışanların yüzde 74'ü bu eğitimlere katılım sağlamıştır. İşe yeni başlayan çalışanlara Wellcome uygulaması üzerinden 22.062 saat çevrim içi işbaşı eğitimi verilmiştir. Dönem içerisinde, farklı alanlarda çalışan 540 saha çalışanına Mesleki Yeterlilik Belgesi alınmıştır.

Otokar çalışanları, şirket içi eğitimlerin yanı sıra Koç Holding ve Koç Üniversitesi bünyesinde düzenlenen eğitimlere ve çeşitli şirket dışı eğitimlere katılım sağlamaktadır.

Çalışanların işe bağlılığının ve motivasyonunun artırılmasında gelişimlerinin desteklenmesi kadar fikir ve önerilerine kıymet verilmesi de önemli bir rol oynamaktadır. Otokar'da çalışanların yaratıcı fikirlerinin yönetim süreçlerine yansıtılmasına imkan tanıyan çalışan öneri sistemi mevcuttur. Çalışanların önerileri çeşitli araçlar vasıtasıyla toplanarak değerlendirilir ve onaylanan öneriler hayata geçirilir. Bu kapsamda, 2020 yılında çalışanlardan 2.591 öneri alınmış ve 1.089 öneri hayata geçirilmiştir. Yıl boyunca en çok "onaylı" öneri veren ilk 3 çalışan Öneride Fark ödüllendirme uygulaması ile ödüllendirilmiştir.

Eğitim Verileri (2020) Kişixsaat

Ofis çalışanları	15.236
<i>Kadın</i>	2.596
<i>Erkek</i>	12.640
Saha çalışanları	9.100
<i>Kadın</i>	129
<i>Erkek</i>	8.971

Sosyal Faaliyetler

Otokar, çalışanlar arası iletişimi güçlendirmek amacıyla çeşitli sosyal faaliyetler yürütmektedir. 2020 yılında hayatın her alanına etki eden pandemi döneminde evden çalışma, idari izin, sosyal izolasyon ve dışarı çıkma kısıtlamalarının başlamasıyla birlikte sosyal faaliyetler online ortamlara taşınmaya başlamıştır. Otokar çalışan kulüpleri de yeni duruma hızla adapte olarak çalışanların evde yapabilecekleri online müze turları, oynayabilecekleri oyunlar, izleyebilecekleri film ve tiyatro oyunları ve okuyabilecekleri kitaplara dair paylaşımlarda bulunmuştur.

Paylaşımlar KoçHub'a taşınarak, yine aynı mecrada Otokar çalışanlarının evde yalnız hissetmemeleri amacıyla 23 Nisan kutlamaları, aileleriyle yaptıkları hafta sonu etkinlikleri gibi konseptlerde paylaşımlarda bulunmaları ve pandemi döneminde de çalışma arkadaşlarıyla etkileşime geçmeleri sağlanmıştır. Mayıs ayında, Otokar'ın işveren markası "Benim Adım Otokar" adıyla açılan resmi Instagram hesabında, Otokar'da çalışma hayatı ve sosyal faaliyetlere yönelik paylaşımlar yapılarak hem mevcut hem de potansiyel insan kaynağına erişim sağlanmıştır. Instagram hesabı üzerinden sosyal kulüplerin tanıtım videolarına yer verilmiştir.

Pandemi sürecinde topluluk çalışanlarının düşüncelerini ve duygu durumlarını anlamak üzere oluşturulan algı anketinde, yapılan iç iletişim çalışmaları aracılığıyla Otokarlıların kaygı seviyesinin %75'ten %16'ya düşürüldüğü gözlemlenmiştir.

İş Sağlığı ve Güvenliği

Otokar, çalışanlarına sağlıklı ve güvenli ortamda çalışacakları bir iş ortamı sunar. İş sahalarının güvenliğinin sağlanmasından ve iş sağlığı ve güvenliği konusunun yönetiminden İş Sağlığı ve Güvenliği Birimi sorumludur. ISG Birimi, iş güvenliği uzmanları, işyeri hekimleri ve yardımcı sağlık personelinin oluşur ve Genel Müdür'e doğrudan raporlama yapan İnsan Kaynakları Direktörlüğü'ne bağlıdır. Otokar'da iş sağlığı ve güvenliği konuları OHSAS 18001 Standardı ve Otokar ISG Politikası çerçevesinde yürütülür. ISG Politikası, çeşitli iletişim araçları vasıtasıyla çalışanlarla ve diğer paydaşlarla paylaşılır.

Otokar'da Türk Metal ile MESS arasında imzalanan Toplu İş Sözleşmesi hükümleri geçerlidir. Toplu İş Sözleşmesi'nde bulunan iş sağlığı ve güvenliği hükümleri, İş Sağlığı ve Güvenliği Mevzuatı hükümleri gerekleri ile paralel hükümler içermektedir. Toplu İş Sözleşmesi'nde işyerinde iş sağlığı ve güvenliği kurallarına uyulmadığında izlenecek hareket şekli belirlenmiştir. Otokar'da iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili disiplin uygulamaları Toplu İş Sözleşmesi hükümlerine göre yürütülmektedir.

İş sağlığı ve güvenliği performansının iyileştirilmesi ve risklerin azaltılması amacıyla çalışan ve birim bazında aylık ve yıllık ISG hedefleri ve çalışma programları oluşturulmaktadır. Performans sonuçları yılda bir kez gerçekleştirilen Yönetim Gözden Geçirme Toplantısı'nda üst yönetim ile paylaşılmaktadır. OHSAS çalışmaları kapsamında, iş sağlığı ve güvenliği konusuna yönelik gelen öneriler de yine bu toplantılar kapsamında üst yönetime sunulmaktadır.

Otokar'da çalışanların iş sağlığı ve güvenliği süreçlerine katılımının sağlanması, risklerin azaltılması ve performansın iyileştirilmesi amacıyla aylık olarak toplanan ISG Komiteleri faaliyet göstermektedir. 2020 itibarıyla Otokar'da bulunan 3 ISG Komitesi'nde 9 çalışan temsilcisi olmak üzere 30 çalışan üye görev almaktadır. İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'na göre sendika temsilcileri aynı zamanda çalışan temsilcisi olarak atanmıştır.

Kaza göstergelerini değerlendirmek ve kök neden analizleri yapmak üzere ISG Kurulu toplantıları gerçekleştirilmektedir. Bu toplantılarda kazaların önlenmesine yönelik alınan tedbirler değerlendirilmektedir. Sendika temsilcileri görüş ve önerilerini direkt olarak ISG Kurulu toplantılarında dile getirmekte ve ilgili konular kurulda değerlendirilmektedir.

Çalışanlar iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili önerilerini şirketin intranet sistemi üzerinden iletebilirler. İletilen bildirimler yetkililer tarafından yanıtlanır. Çalışanlar iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili tespit ettikleri tehlikeli durumları da yine intranet sistemi üzerindeki risk bilgilendirme sisteminden bildirebilirler. Bildirimi yapılan riskler otomatik olarak İş Sağlığı ve Güvenliği Uzmanlarına iletilir. İş Sağlığı ve Güvenliği Uzmanları, risk bildirimini ile ilgili değerlendirmeyi yaparak gerekli gördükleri durumlarda ilgili kişilere düzeltici ve önleyici faaliyet bildiriminde bulunurlar. Otokar'ın iş sağlığı ve güvenliği konusunda benimsediği önleyici ve düzeltici

yaklaşımı sayesinde 2012 yılından bu yana ölümlü sonuçlanan iş kazası yaşanmamıştır.

İş sağlığı ve güvenliği performansının iyileştirilmesinde çalışanların bilgi ve farkındalık düzeyinin yüksek olması kritik önemdedir. Bu doğrultuda Otokar hem şirket çalışanlarına hem de müteahhit firma çalışanlarına yönelik iş sağlığı ve güvenliği bilgilendirme eğitimleri vermektedir. 2020 yılında 15.037 kişixsaat iş sağlığı ve güvenliği eğitimi verilmiştir.

Otokar'da sağlıklı ve güvenli çalışma ortamı en üst düzeyde sağlanmakta ve güvenlik önlemleriyle kaliteli bir iş yeri anlayışı sunulmaktadır. Tüm dünyada COVID-19 salgını ilan edilmesiyle birlikte Otokar'da gerekli tüm tedbirlerin alınması sağlanmıştır. COVID-19 özelinde risk analizleri hazırlanmış ve tüm alanlar düzenli olarak denetlenmeye başlanmıştır. Çalışanların dijital ortam üzerinden anlık olarak takip edilmelerine olanak tanıyan Wellcome uygulaması devreye alınarak çalışanlara bu platformdan online ISG ve COVID-19 eğitimleri de verilmiştir.

KAYIP GÜN ORANI

Otokar İSG Politikası

Otokar; ana görevi doğrultusundaki rekabet üstünlüğünü sağlamak ve stratejik hedeflerine ulaşmak için yaptığı çalışmalarda, çalışanlarını en önemli değeri olarak görür. Otokar, çalışanlarının ve fabrika sahasında iş, staj veya ziyaret amaçlı bulunan herkes için sağlıklı ve güvenli bir iş ortamı oluşturmak için gerekli tedbirleri almayı prensip edinmiştir. Sağlıklı ve güvenli bir iş ortamı oluşturmak için;

- İş Sağlığı ve Güvenliği ile ilgili gelişmeleri izler, mevcut yasal mevzuat hükümlerine uyar ve sözleşmelerden doğan yükümlülükleri yerine getirir.
- Faaliyetleriyle bağlantılı yaralanmaların ve sağlık bozulmalarının önlenmesi için, faaliyetlerinin iş sağlığı ve güvenliği risklerini belirler, analiz eder ve riskleri azaltacak tedbirleri alır.
- Çalışanların ve fabrika sahasında iş, staj ve ziyaret amaçlı bulunan herkesin bireysel ya da kurumsal sorumlulukların farkında olması için gerekli eğitim ve bilgilendirme faaliyetlerini yapar.
- Faaliyetlerini, İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistem gereklerine uygun olarak sürdürür. İş Sağlığı ve Güvenliği Sistemini ve İş Sağlığı ve Güvenliği performansını sürekli iyileştirmek için hedefler ve yönetim programları oluşturur, sonuçları izler, hedeflerden sapma durumunda gerekli önleyici faaliyetleri devreye sokar.

**ÇEVRE
DOSTU ÜRETİM**

Otokar'ın çevre yönetim anlayışı her şeyden önce çevre ile dost üretim gerçekleştirmeyi hedef alır. Bu doğrultuda Otokar, tüm operasyonel süreçleri boyunca çevreyi korumayı, çevresel etkiyi en aza indirecek şekilde hareket etmeye öncelik verir. Çevresel faaliyetler yasal gerekliliklere ve uluslararası standartlara uygun olarak yönetilir. Dünyadaki iyi uygulamaları yakından takip eden Otokar bu örneklerden ilham alarak kendi süreçlerini sürekli olarak geliştirir.

Çevre konularının yönetiminde Otokar Çevre Politikası referans dokümandır. Çevre Politikası ile çevrenin korunması, doğal kaynakların verimli kullanımı, yasal mevzuata uyum, çevresel etkilerin azaltılmasına yönelik iyileştirme çalışmalarının hayata geçirilmesi, çevresel denetime yönelik sistem ve süreçlerin oluşturulması taahhüt altına alınmaktadır. Otokar operasyonları ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi ile belgelenmiştir.

Otokar'da çevresel konuların takibi Yönetim Kurulu'nun sorumluluğundadır. Yönetim Kurulu, bu konudaki stratejik yönelimleri belirler ve çevresel faaliyetleri takip eder. Belirlenen stratejilerin ve alınan kararların kurumsal politikalar ve yasal düzenlemeler uyumlu olarak hayata geçirilmesinden ise Genel Müdür sorumludur. Çevre yönetim uygulamaları Üretim ve Tedarik Grup Direktörü, Tesis Bakım ve Yatırım Müdürü liderliklerinde örgütlenen Çevre Yönetim Birimi tarafından yürütülür.

Otokar, çevresel performansını sürekli iyileştirmeyi hedefler. Performans takibi şirket içi periyodik denetim süreçleri ve Koç Holding Denetim Grubu yıllık denetimleri ile yapılır. Şirket içi ve Topluluk içi denetim faaliyetlerinin yanı sıra bağımsız periyodik dış denetimlerle Otokar faaliyetlerinin çevre standartlarına uyumu takip edilir ve doğrulanır. Otokar operasyonları T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın denetimlerine de tabidir. Otokar'ın çevresel uyum konusundaki sorumlu yaklaşımı neticesinde, raporlama döneminde çevresel etki nedeniyle alınan bir şikayet ya da çevre cezası bulunmamaktadır.

Otokar'da çevresel etkiler kurumsal risk yönetim sisteminin bir parçasıdır. Tespit edilen belirgin risklere yönelik analizler gerçekleştirilir. Çevresel Etkiler, Çevresel Etki Kütüğüne kaydedilir ve bir

değişiklik meydana geldiğinde Çevresel Etki Kütüğü revize edilir.

Çevresel performansını hedef bazlı bir yaklaşımla yöneten Otokar'da Yönetim Sistemleri Çevresel Amaç, Hedef ve Yönetim Programlarının Belirlenmesi Prosedürü ile yıllık ve beş yıllık hedefler belirlenir. Prosedür hedefleri belirlemenin yanı sıra bu hedeflerin hayata geçirilme ve değerlendirilmesine yönelik prosedürleri de kapsar. Çevresel hedeflere ulaşmak için izlenen yolun ve alınan aksiyonların Otokar'ın ve Koç Holding'in vizyon ve stratejisi ile uyumu gözetilir.

Çevresel hedefler, bireysel performans değerlendirme ve ücretlendirme sisteminin bir parçasıdır. Çalışanların çevresel konulardaki performansı hedef kart sistematigi ile takip edilir ve Genel Müdür'e ve Yönetim Kurulu'na raporlanır.

ÇEVRE YÖNETİM VE YATIRIM HARCAMALARI (BİN TL)

ÇEVRE EĞİTİMLERİ (KİŞİXSAAAT)

Otokar Çevre Politikası

Otokar; ürün oluşturma, ürün sunma ve ürün yaşam döngüsü sonuna kadar, doğrudan ve dolaylı olarak etkileşim içinde olduğu kişi, kurum ve kuruluşların çevre bilincini artırarak sürdürülebilir olmayı taahhüt eder. Aynı zamanda, yerel ve bölgesel komşularına karşı çevresel sorumluluklarını yerine getirerek biyoçeşitliliğin korunmasını, çevreci süreç ve ürünler ile iklim değişikliği üzerindeki etkileri sürekli azaltacak iyileştirmeler yapmayı görev kabul eder.

Tüm süreçlerinde çevrenin korunmasını ve doğal kaynakların etkin kullanımını esas alan sistemler oluşturur ve sürekliliğini sağlar. Bu politika doğrultusunda;

- Çevre ile ilgili yayınları izleyerek, mevcut kanun ve yönetmeliklere uyar.
- Çevre kirliliğini, Çevre Yönetim Sistemi ile en aza indirerek kontrol altında tutar.
- Tüm çalışanlarına ve yan sanayilerine çevreye karşı duyarlı olmaları konusunda destek olur.
- Çevre amaç ve hedeflerini tüm kamuoyuna, yan sanayilerine ve ilgili kuruluşlara açık tutar.
- Çevre etkinliklerini, diğer politika unsurlarına destek olacak şekilde yönlendirir.
- Çevre performansını sürekli geliştirmeyi taahhüt eder.

Su Yönetimi

Çalışanların çevre konusunda bilgilendirilmesi ve bilinçlendirilmesi amacıyla çevre eğitim faaliyetleri organize edilir. 2020 yılında, Otokar çalışanlarına 312 kişixsaat çevre eğitimi verilmiştir.

Otokar, çevresel performansını ve çevresel konularda yürüttüğü çalışmalarını Koç Holding raporlama çalışmaları, Otokar Hattı Blog, Otokar'da Bu Ay Bülteni, Otokar İSG Bülteni, yan sanayi eğitimleri ve çevre bilgilendirme notları vasıtasıyla paydaşlarının bilgisine sunmaktadır.

Otokar, çevresel sürdürülebilirlik anlayışını tüm değer zincirinde yaygınlaştırmak adına tedarikçi ve iş ortaklarından da özdeş çevre yönetim yaklaşımını benimsemelerini bekler. Tedarikçi seçiminde çevresel standartlara uyum ve çevre yönetim kriterleri değerlendirilir. Devam eden süreçte tedarikçilerin çevre performansı denetim ve değerlendirme çalışmaları ile takip edilir. Tedarikçilerin çevresel konularda iyileştirme yapmasının gerekli görüldüğü durumlarda iyileştirme planları hazırlanır ve planların uygulanma düzeyi izlenir.

Sorumlu su kullanımı Otokar'ın çevre yönetimi konusunda titizlikle takip ettiği konular arasındadır. Otokar, tüm faaliyetlerini minimum su tüketimi ile gerçekleştirmeyi amaçlar. Suyun verimli kullanımının sağlanması, suyun geri kazanımı, atık su konuları su yönetimi kapsamında takip edilen başlıca konulardır.

2020 yılında 183.907 m³ temiz su kullanımı gerçekleşmiştir. Su tüketimin %62'sini kuyu suyu, %37'sini şebeke suyu ve geri kalan %1'lik kısmı yağmur suyu oluşturmaktadır. Dönem içerisinde, 150.500 m³ su geri dönüşüm ve geri kazanım uygulamaları ile üretimde yeniden kullanılmıştır.

Su kaynaklarının tüketiminde çalışanların bilinç ve farkındalık düzeyleri önem taşımaktadır. Bu nedenle, verimli su kullanımı konusu verilen çevre eğitimlerinin kapsamına dahil edilmektedir. Bu kapsamda, proseslerde su kullanımı, su sarfiyatının azaltılması gibi konularda bilgilendirilmektedir.

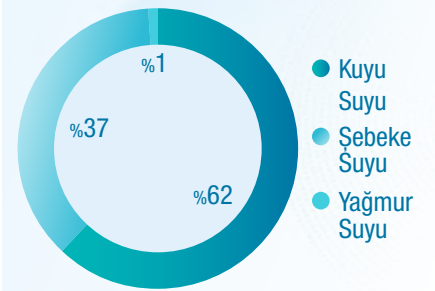
Otokar'ın su yönetimi anlayışının içerisinde atık suyun deşarjı da geniş bir yer tutmaktadır. Sakarya Arifiye Fabrikası'nda iki evsel atık su arıtma tesisi, üç endüstriyel atık su arıtma tesisi bulunmaktadır. Arıtma tesislerinde atık su, Otokar Çevre Politikası, çevre yönetim sistemleri ve yasal düzenlemelere uygun olarak işlenerek kirlilik yükü deşarj izinlerinde belirtilen değerlere indirilerek deşarj noktalarına ulaştırılır. 2020 yılında, atık su kanalına ve doğal alıcı ortama toplam 140.000 bin m³ atık su deşarj edilmiştir.

Dönem içerisinde, **150.500 m³** su geri dönüşüm ve geri kazanım uygulamaları ile üretimde yeniden kullanılmıştır.

GERİ KAZANILAN SU MİKTARI (BİN M³)

SU TÜKETİMİNİN KAYNAĞINA GÖRE DAĞILIMI

Malzeme ve Atık Yönetimi

Otokar'da çevresel etki kapsamında ele alınan konulardan biri de malzeme ve atık yönetimidir. Üretimde kullanılan malzeme ve hammaddelerin verimli kullanımı çevresel etkinin düşürülmesinde önemli rol oynamaktadır. Verimli malzeme kullanımı sağlamak adına yeniden kullanım ve geri kazanım uygulamaları yürütülmektedir.

Malzeme ve atık yönetiminde Otokar'ın prensibi, atık oluşumunun en aza indirilmesi, oluşan atığın ise mümkün olan en yüksek seviyede geri kazanılmasıdır. Malzeme ve atık yönetiminde atık oluşumunun en aza indirilmesi, oluşan atığın ise kaynağında ayrıştırılıp maksimum oranda geri kazanılması hedeflenmektedir.

2020 yılında, **300 ton** tehlikeli, **3.594 ton** tehlikesiz atık açığa çıkmıştır. Oluşan atığın **%83'ü** çeşitli yöntemlerle geri kazanılmıştır.

Türlerine Göre Atık Miktarı (Ton)

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ, ENERJİ VE EMİSYONLAR

Otokar'ın iklim değişikliği ile mücadelede temel amacı ürünlerden ve üretim süreçlerinden kaynaklı enerji ve emisyon miktarını azaltarak iklim değişikliği üzerindeki etkilerini sınırlandırmaktır.

Otokar, enerji ve emisyon yönetimini risk ve fırsat odaklı bir yaklaşımla gerçekleştirir ve bu alandaki performansı objektif metodolojiler kullanarak titizlikle takip eder.

Otokar'da, iklim değişikliğiyle mücadele çalışmaları Otokar Çevre Politikası, Ar-Ge Stratejisi, Koç Topluluğu İklim Değişikliği Stratejisi ve 2020 Sera Gazı Stratejik Planı doğrultusunda yürütülür. İklim değişikliği ile mücadeleye yönelik stratejik yönelimler Otokar Yönetim Kurulu tarafından belirlenir. Aynı zamanda Yönetim Kurulu Üyesi de olan Otokar Genel Müdürü, bu yönelimler sonucu hayata geçirilecek çalışmaların belirlenmesini, kurumsal politikalara ve yasal düzenlemelere uyum içinde yürütülmesini sağlar. Şirket üst yönetimi operasyon süreçlerinde oluşan sera gazı ve diğer emisyonların hesaplanması, raporlanması ve bunlara yönelik sistemlerin uygunluğunun güvence altına alınmasından sorumludur. Enerji tüketimini ve emisyon salımının azaltılması çalışmaları operasyon süreçlerinde ilgili birimler tarafından takip edilir. İklimle mücadele kapsamında yürütülen çalışmalardan elde edilen performans sonuçları periyodik toplantılarla üst yönetim tarafından değerlendirilir. Performans sonuçları, ilgili yöneticilerin bireysel performans değerlendirmesinde ve ücretlendirmesinde dikkate alınır.

Otokar'ın, iklim değişikliğiyle mücadele çalışmalarında işbirlikleri önemli bir yere sahiptir. Çeşitli ortaklıklar kurarak ve iklim ile mücadeleyi amaçlayan inisiyatiflere destek vererek, bu konudaki sorumlu yaklaşımını pekiştirir. Yeni ürünler geliştirirken düşük karbon ekonomisinin gereklerini ve tüketiciler başta olmak üzere paydaşlarının beklentilerini göz önünde bulundurur.

İklim değişikliği ile mücadele kapsamında çalışmalar iki boyutlu olarak ele alınır. Bir yandan verimlilik çalışmaları ile üretim faaliyetleri kaynaklı enerji tüketimi ve emisyonların azaltılmasına yönelik çalışmalar gerçekleştirilirken bir yandan da ürünlerin kullanımından kaynaklanan sera gazı emisyonlarının da azaltılmasına yönelik çalışmalar yürütülür. Alternatif yakıtlı, elektrikli ve yakıt verimliliği yüksek araçlar geliştirilmesi, ürünlerin kullanımından kaynaklanan etkilerin azaltılmasına yöneliktir.

Koç Topluluğu İklim Değişikliği Stratejisi ve 2020 Sera Gazı Stratejik Planı'na [internet sitesinden](#) erişebilirsiniz.

Enerji ve Emisyonlar

Otokar, üretim faaliyetlerini gerçekleştirirken kullanılan enerji miktarını sınırlandırmayı hedefler. Enerji tüketimindeki sınırlandırma, aynı zamanda açığa çıkan emisyonların azaltılması anlamına gelmektedir. Enerji ve emisyon azaltma çalışmaları, iklim değişikliği üzerindeki etkilerin asgari düzeye indirilmesine yöneliktir. Verimlilik çalışmaları sayesinde 2020 yılında, 1.526 GJ enerji, 300 ton CO₂e emisyon tasarrufu sağlanmıştır.

Otokar sera gazı emisyonu performansı, doğrudan ve dolaylı enerji tüketim değerleri baz alınarak ISO 14064-1:2006 Standardı, GHG Protokolü, IPCC 2006 Tier 1 yöntemleriyle hesaplanmakta ve sonuçlar yıllık olarak raporlanmaktadır.

Raporlama döneminde, **103.607 GJ** doğrudan, **52.576 GJ** dolaylı olmak üzere **156.184 GJ** enerji tüketimi gerçekleşmiştir. 2019 yılında, **12.790 ton CO₂** seviyesinde olan emisyon miktarı ise **11.495 ton CO₂** seviyesine düşürülmüştür.

Verimlilik Çalışmaları

2020 yılında Otokar'ın Arifiye/Sakarya fabrikasında gerçekleştirilen enerji verimliliği faaliyetleri kapsamında 7 proje devreye alınmıştır. Projeler ile 2020 yılında yaklaşık 424 MWh elektrik verimliliği sağlanmıştır.

İdari Bina ve Üretim Ofislerde Led Panel Dönüşümlerinin Yapılması

Otokar Ar-Ge, Yeni Fabrika ve SSH ofislerinde kullanılan 4x18 W aydınlatma armatürlerinin 33 W led panel ile değişimi yapılmıştır. Yapılan uygulama ile yıllık 241 MWh elektrik tasarrufu sağlanmıştır.

Boyahane ve Personel Soyunma Odaları Led Armatür Dönüşümlerinin Yapılması

Treyler son kat boyahane ve soyunma odasında kullanılan 2x36 W aydınlatma armatürlerinin, 31 W led armatür ile değişimi sağlanmıştır. Yürütülen uygulama ile yıllık 24 MWh elektrik tasarrufu sağlanmıştır.

Zaman-Saat Uygulamaları

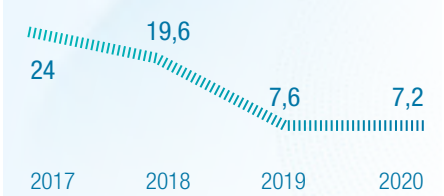
Ticari Araçlar Montaj Binası ve Zırhlı Kaynak Binalarında kullanılan klima santralleri, çatı fanları ve pushpull havalandırma sistemlerinde zaman-saat uygulaması yapılarak üretim olmayan zamanlarda sistemlerin otomatik olarak durdurulması sağlanmıştır. Yapılan uygulama ile yıllık 63,3 MWh elektrik tasarrufu elde edilmiştir.

Boyahane Astar-1 Fırın 4 adet 22 kW Sirkülasyon Fan Motorları Sürücü Uygulaması

Yeni fabrikada Astar-1 fırın içerisinde bulunan 22 kW gücünde 4 adet fan motoruna sürücü panosu yapılarak, motorların sürücülü olarak çalıştırılması sağlanmıştır. Yapılan uygulama ile yıllık 31,9 MWh elektrik verimliliği sağlanmıştır.

Treyler E holü Isıtıcı Apareylerin Otomatik Kapatılması

Treyler E holünde bulunan ısıtıcı apareyler için, iç ortam sıcaklığına göre çalışabilecek otomasyon panosu yapılmıştır. Ortamdan aldığı sıcaklığa göre ve üretim olmadığı zamanlarda duracak şekilde apareylerin kapatılması sağlanmıştır. Yapılan çalışma ile yıllık 38.2 MWh elektrik verimliliği elde edilmiştir.

ENERJİ TÜKETİMİ**SERA GAZI EMİSYONLARI
(Ton CO₂e)****ÜRETİLEN ARAÇ BAŞINA EMİSYON
TRENDİ (Ton CO₂e/ünite)****ÜRETİLEN ARAÇ BAŞINA ENERJİ
TÜKETİMİ (GJ/ünite)**

Yeşil Ulaşım Çözümleri

Büyük şehirlerde artan nüfusa paralel olarak trafikteki araç sayısı artmakta ve taşımacılık faaliyetleri yoğunlaşmaktadır. Taşımacılığın iklim değişikliği üzerindeki yarattığı etkilerin azaltılmasında düşük emisyonu, enerji verimli ve düşük maliyetli araçlar üretilmesi daha öncelikli bir ihtiyaç haline gelmektedir. Bu noktada, Otokar gibi sektörde üretici konumunda yer alan şirketlere önemli sorumluluklar düşmektedir.

Otokar, sahip olduğu sorumluluğun bilinciyle yeşil ulaşım çözümleri geliştirmektedir. Bu kapsamda, fikri hakları kendisine ait olan alternatif yakıtlı araçlar geliştirmektedir. Otokar, Ar-Ge faaliyetleri kapsamında emisyon seviyesi düşürülmüş araç ve toplu taşımalarda alternatif yakıtlı araç teknolojilerine ağırlık verilmektedir. Mevcut araç portföyü ise, motor sistemleri daha düşük emisyon değerlerine sahip olacak şekilde yeniden düzenlenmektedir.

Otokar'ın, yeşil ulaşım çözümleri kapsamında geliştirdiği Akrep Ile, Akrep II zırhlı araç ürün ailesinde yer alan ve Türkiye'nin ilk elektrikli zırhlı aracı olma niteliği taşımaktadır. Araç, elektrik, dizel ve hibrit gibi alternatif güç gruplarının kullanılmasına imkan veren bir altyapıya sahiptir. Akrep Ile, aynı zamanda otonom araçlara geçişi hızlandıracak bir altyapı sunmaktadır.

Otokar ilk kez 2019 yılında ürün portföyüne eklediği Kent Electra'nın

tanıtım faaliyetlerine 2020 yılında da devam etmiştir. Yüzde 100 elektrikle çalışan şehir içi otobüsü Kent Electra'yı Türkiye pazarına ilk kez sergilemiştir. Ankara'da düzenlenen Akıllı Şehirler ve Belediyeler Kongresi'nde ve sonrasında Busworld Türkiye Fuarı'nda tanıtılan 12 metrelik elektrikli otobüs, daha temiz bir çevre, daha sessiz bir trafik ve daha yüksek verimlilik sunmaktadır. Şehir içi ulaşımına yönelik yeni nesil araçla şehirlerin sürdürülebilir kalkınmasına katkıda bulunulması hedeflenmektedir.

**TOPLUMA DEĞER
VERMEK**

"Ülkem Varsa Ben de Varım"

Otokar, içinde yaşadığı toplumun gelişimine ve refahına katkı sağlamayı kurumsal sosyal sorumluluğunun bir parçası olarak görür. Birleşmiş Milletlerin Küresel İlkeler imzacısı olan Otokar, Koç Holding'in kurucusu Vehbi Koç'un "Ülkem Varsa Ben de Varım" ilkesinden hareketle tüm çalışmalarında toplumun çıkarlarını da gözetir.

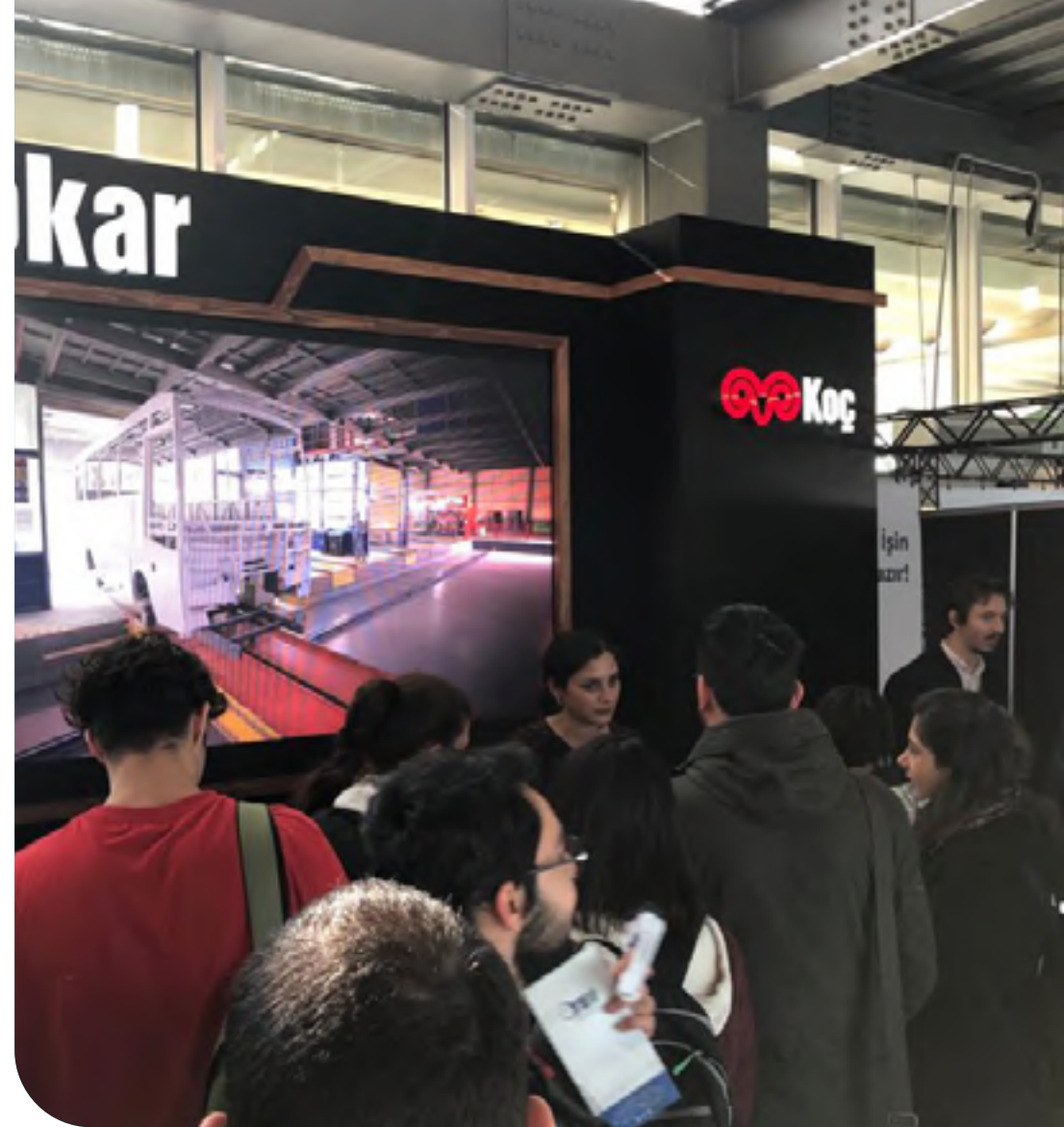
Otokar, Koç Topluluğu'nun şirketleri, çalışanları, bayileri ve tedarikçileri arasında sosyal sorumluluk olgusunu yaygınlaştırarak toplumsal sorunlara karşı daha katılımcı bir tutum geliştirmeyi ve yerel gelişimi destekleyerek yaşam standardını yükseltecek projelerin hayata geçirilmesini amaçlayan Ülkem İçin Projesini desteklemektedir.

Ülkem İçin Toplumsal Cinsiyet Eşitliğini Destekliyorum

Otokar, toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin ortadan kaldırılması için güçlü bir duruş sergilemektedir. Bu kapsamda çeşitli projelere ve girişimlere destek vermektedir. Ülkem İçin Projesi'nin 2015 yılında başlatılan Toplumsal Cinsiyet Eşitliğini Destekliyorum çalışmalarını desteklemektedir. Otokar, 2017 yılından bu yana Birleşmiş Milletler Kadın Birimi (UN Women) ve Birleşmiş Milletler Küresel İlkeler Sözleşmesi (UN Global Compact) ortak girişimi olan Kadının Güçlenmesi Prensipleri (WEPs) imzacısıdır.

Ülkem İçin Geleceği Tasarlıyorum

Otokar, 2020 yılında Koç Topluluğu'nun toplum için anlamlı bir gelecek inşa etme hedef doğrultusunda devreye alınan Ülkem İçin Geleceği Tasarlıyorum Projesine destek vermeye devam etmiştir.

Performans Göstergeleri

Çevresel Performans Göstergeleri	2016	2017	2018	2019	2020
Toplam Enerji Miktarı (GJ)	180.249	171.069	137.033	158.992	156.183
Kaynağına Göre Toplam Doğrudan Enerji Tüketimi (GJ)	114.852	113.142	55.044	101.751	103.607
Yenilenebilir Enerji	225	241	240	240	240
Yenilenemeyen Enerji	114.627	112.901	54.804	101.511	103.367
Kaynağına Göre Toplam Dolaylı Enerji Tüketimi (GJ)	65.397	57.927	54.804	57.241	52.576
Yenilenebilir Enerji	0	0	0	0	0
Yenilenemeyen Enerji	65.397	57.927	54.804	57.241	52.576
Ünite Başına Enerji Tüketimi (GJ/ünite)	17,00	24,00	19,60	7,62	7,23
Enerji Tasarrufu (GJ)	932	856	559	1.469	1.526
Toplam Sera Gazı Emisyon Miktarı (Ton CO ₂ e)	14.291	13.570	11.968	12.790	11.495
Doğrudan(Scope1)	5.570	5.845	4.660	5.157	4.952
Dolaylı(Scope2)	8.721	7.725	7.308	7.633	6.543
Sera Gazı Emisyonu Azaltımı (Ton CO ₂ e)	124	138	44	259	300
Ünite Başı Sera Gazı Emisyonu (Ton CO ₂ e/ünite)	1,37	1,83	1,73	1,70	1,58
Toplam su çekimi (m ³)	213.367	162.823	155.496	152.058	183.907
Kuyu Suyu	113.647	77.324	85.505	77.484	114.270
Şebeke Suyu	97.820	83.849	68.431	73.154	68.537
Yağmur Suyu	1.900	1.640	1.560	1.420	1.100
Ünite Başına Taze Su Tüketimi (m ³ /ünite)	23	21,7	23	20,25	25,32
Geri Kazanılan ya da Tekrar Kullanılan Su (m ³)	151.175	149.317	150.417	150.350	150.500
Atık Su Deşarjı (m ³)	153.984	164.400	148.400	119.000	140.000
Atık Su Alıcı Kanalı	88.620	91.800	84.300	71.200	85.000
Doğal Alıcı Ortam	65.364	72.600	64.100	47.800	55.000
Bertaraf Metoduna Göre Toplam Tehlikeli Atık Miktarı(Ton)	514	475	374,8	387,1	301
Toplam Geri Kazanım	514	474	375	387	300
Bertaraf	0	0,11	0,10	0,1	0,07
Bertaraf Metoduna Göre Toplam Tehlikesiz Atık Miktarı(Ton)	2.754	2.741	2.181	2.398	3.593
Toplam Geri Kazanım	2.754	2.664	2.132	2.355	2.987
Bertaraf	0	76	49	43	644*

Çevresel Performans Göstergeleri	2016	2017	2018	2019	2020
Çalışanlara Sunulan Çevre Eğitimleri - Katılım (kişi sayısı)	1.040	964	920	270	283
Doğrudan İstihdam	355	514	320	150	150
Müteahhit Firma Çalışanı	35	300	300	20	25
Sosyal Sorumluluk Amaçlı	650	150	300	100	0
Çalışanlara Sunulan Çevre Eğitimleri - Toplam saat (kişixsaat)	789	1.280	1.040	390	312
Doğrudan İstihdam	320	490	340	300	-
Müteahhit Firma Çalışanı	35	490	400	40	-
Sosyal Sorumluluk Amaçlı	434	300	300	50	0

*2020 yılındaki artış hesaplama yöntemindeki kapsam değişikliğinden kaynaklanmaktadır. Önceki dönemlerde yalnızca proses kaynaklı atıkları kapsayan bertaraf miktarına evsel atık miktarı da eklenmiştir.

Sosyal Performans Göstergeleri	2016	2017	2018	2019	2020
Çalışan Eğitimleri - Katılımcı Sayısı (kişi)	2.739	1.952	1.768	1.944	4.753
Saha Çalışanı	2.031	1.284	1.180	1.292	2.677
Ofis Çalışanı	708	668	588	652	2.076
Kadın	114	124	100	122	388
Erkek	2.625	1.828	1.668	1.822	4.365
Çalışan Eğitimleri - Toplam saat (kişixsaat)	70.525	73.466	49.408	43.756	24.336
Saha Çalışanı	48.166	46.876	18.724	16.858	9.100
Ofis Çalışanı	22.359	26.590	30.684	26.898	15.236
Kadın	3.307	4.035	5.935	5.319	2.725
Erkek	67.219	69.431	43.473	38.437	21.612
ISG Eğitimleri - Katılımcı Sayısı	2.294	1.804	1.748	1.473	2.144
Doğrudan İstihdam	2.075	1.597	1.589	1.343	2.099
Müteahhit Firma Çalışanı	219	207	159	130	45
ISG Eğitimleri - Toplam (kişixsaat)	25.165	18.288	19.712	17.416	-
Doğrudan İstihdam	24.630	15.804	19.068	16.116	15.037
Müteahhit Firma Çalışanı	526	2.484	644	1.300	-

Sosyal Performans Göstergeleri	2016	2017	2018	2019	2020
Yaralanma Oranı	2	2	1,7	1,17	1,08
<i>Kadın</i>	0	0	0	0	0
<i>Erkek</i>	2,34	1,87	1,8	1,25	1,14
Mesleki Hastalık Oranı	0,078	0,17	0	0	0,097
<i>Kadın</i>	0	0	0	0	0
<i>Erkek</i>	0,082	0,19	0	0	0,103
Kayıp Gün Oranı	28,94	20,26	20,53	14,12	17,2
<i>Kadın</i>	0	0	0	0	0
<i>Erkek</i>	30	22	23,4	15,08	18,17
İşle İlgili Ölüm Sayısı	0	0	0	0	0
Kurulu İSG Komite Sayısı	7	7	4	3	3
Kurulu İSG Komitelerindeki Toplam Üye Sayısı	60	60	39	30	30
Kurulu İSG Komitelerindeki Çalışan Temsilcisi Sayısı	16	16	10	9	9

Çalışan Demografisi	2016	2017	2018	2019	2020
Otokar Çalışanları	2.273	2.122	1.939	1.897	2.320
<i>Kadın</i>	107	105	108	117	125
<i>Erkek</i>	2.166	2.017	1.831	1.780	2.195
Müteahhit Firma Çalışanı	221	225	205	226	246
<i>Kadın</i>	50	31	31	32	38
<i>Erkek</i>	171	194	174	194	208
Sözleşme Türüne Göre Toplam Çalışan Sayısı					
Belirsiz Süreli İş Akdi	2.263	2.117	1.903	1.872	1.260
<i>Kadın</i>	107	105	107	117	126
<i>Erkek</i>	2.156	2.012	1.796	1.755	1.243
Geçici Süreli İş Akdi	10	5	36	25	213
<i>Kadın</i>	0	0	1	0	0
<i>Erkek</i>	10	5	35	25	213

Çalışan Demografisi	2016	2017	2018	2019	2020
Kategori Bazında Toplam Çalışan Sayısı					
Saat Ücretli Çalışan	1.599	1.473	1.332	1.259	1.639
<i>Kadın</i>	18	20	18	18	18
<i>Erkek</i>	1.581	1.453	1.314	1.241	1.621
Aylık Ücretli Çalışan	674	649	607	638	681
<i>Kadın</i>	89	85	90	99	107
<i>Erkek</i>	585	564	517	539	574
İstihdam Türüne Göre Toplam Çalışan Sayısı					
Tam Zamanlı	2.273	2.122	1.939	1.897	2.320
<i>Kadın</i>	107	105	108	117	125
<i>Erkek</i>	2.166	2.017	1.831	1.780	2.195
Yarı Zamanlı	0	0	0	0	0
Yaş Grubuna Göre Toplam Çalışan Sayısı					
<i>18-30</i>	694	559	425	354	669
<i>31-50</i>	1.510	1.494	1.437	1.443	1.532
<i>50+</i>	69	69	77	100	119
Engelli Çalışan Sayısı				57	75
<i>Kadın</i>	5	4	4	3	3
<i>Erkek</i>	62	60	53	54	72
Üst Yönetim Yapısı (Sayı)				5	5
<i>Kadın</i>	0	0	1	1	1
<i>Erkek</i>	6	6	6	4	4
Orta Düzey Yönetim Yapısı (Sayı)				112	124
<i>Kadın</i>	3	3	2	8	8
<i>Erkek</i>	71	91	96	104	116
Toplu Sözleşme Kapsamında Çalışan İş Gücü (Sayı)	1.601	1.473	1.332	1.259	1.511
İşe Yeni Alınan Çalışan (Sayı)	1.042	113	109	295	526
<i>Kadın</i>	17	19	10	19	13
<i>Erkek</i>	1.025	94	99	276	513
İşten Ayrılan Çalışanlar (Sayı)	874	264	292	305	104
<i>Kadın</i>	12	21	7	10	6
<i>Erkek</i>	862	243	285	295	98
Doğum İznine Ayrılan Kadın Çalışan Sayısı	7	4	5	8	4
Doğum İzninden Dönen Kadın Çalışan Sayısı	8	3	7	1	6

GRI İçerik İndeksi

Açıklama	Açıklamalar, Sayfa Numaraları ve Referanslar
GRI 101: Temel 2016	
GRI 102: Genel Göstergeler 2016	
Kurumsal Profil	
102-1	Künye (s.50)
102-2	https://www.otokar.com.tr/urunler/ticari-araclar
102-3	Künye (s.50)
102-4	Rapor Hakkında (s.2)
102-5	Otokar Hakkında (s.9-10)
102-6	İstikrarlı Büyüme, Sürekli Gelişim (s.18)
102-7	Otokar Hakkında (s.9-10); Sosyal Performans Göstergeleri (s.45-46)
102-8	Çalışan Demografisi (s.46-47)
102-9	Değer Zinciriyle Birlikte Gelişmek (s.23-25)
102-10	Şirketin operasyonel ya da finansal yapısında veya tedarik zincirinde belirgin bir değişiklik olmamıştır.
102-11	Risk Yönetimi (s.12); İş Etiği ve Yolsuzlukla Mücadele (s.13-14); Sürdürülebilirlik Yönetimi (s.15); Tedarik Zincirinin Gelişimi (s.24-25); İş Sağlığı ve Güvenliği (s.33)
102-12	Rapor Hakkında (s.2); Sürdürülebilirlik Yönetimi (s.15); Toplumsal Cinsiyet Eşitliği (s.31); Topluma Değer Vermek (s.43)
102-13	Üye Olunan Kuruluşlar (s.16)
Strateji	
102-14	Genel Müdür Mesajı (s.3)
102-15	Genel Müdür Mesajı (s.3)
Etik ve Dürüstlük	
102-16	İş Etiği ve Yolsuzlukla Mücadele (s.13-14)
102-17	İş Etiği ve Yolsuzlukla Mücadele (s.13-14)
Yönetişim	
102-18	Kurumsal Yönetim ve Yönetim Kurulu Yapısı (s.12)
Paydaş Katılımı	
102-40	Paydaş Katılımı (s.16)
102-41	İnsan Odaklı İşyeri (s.30)
102-42	Paydaş Katılımı (s.16)
102-43	Paydaş Katılımı (s.16)
102-44	Paydaş Katılımı (s.16)
Raporlama Uygulaması	
102-45	Rapor Hakkında (s.2)
102-46	Rapor Hakkında (s.2)
102-47	Sürdürülebilirlik Yönetimi (s.15)

"GRI Hizmetler Birimi, Materiality Disclosures Service kapsamında, GRI İçerik İndeksi'nin açıkça sunulduğunu ve 102-40 ve 102-49 arası Açıklamaların raporun uygun bölümlerinde yer aldığını değerlendirmiştir."

Açıklama	Açıklamalar, Sayfa Numaraları ve Referanslar
102-48	Geçmiş raporlarda verilen bilgilere yönelik belirgin bir değişiklik yapılmamıştır.
102-49	Rapor Hakkında (s.2)
102-50	Rapor Hakkında (s.2)
102-51	Rapor Hakkında (s.2)
102-52	Rapor Hakkında (s.2)
102-53	Künye (s.50)
102-54	Rapor Hakkında (s.2)
102-55	GRI İçerik İndeksi (s.48-49)
102-56	Yasal Uyarı (s.50)

Öncelikli Konular		
Standart	Açıklama	Açıklamalar ve Sayfa Numaraları
İklim Değişikliği, Enerji ve Sera Gazları		
GRI 103: Yönetim Yaklaşımı 2016	103-1 Öncelikli Konunun Açıklaması ve Bağlayıcılığı	Sürdürülebilirlik Yönetimi (s.15); Çevre Dostu Üretim (s.35); İklim Değişikliği, Enerji ve Emisyonlar (s.39-40)
	103-2 Yönetim Yaklaşımı ve Bileşenleri	Çevre Dostu Üretim (s.35); İklim Değişikliği, Enerji ve Emisyonlar (s.39-40)
	103-3 Yönetim Yaklaşımı Değerlendirmesi	Çevre Dostu Üretim (s.35); İklim Değişikliği, Enerji ve Emisyonlar (s.39-40)
GRI 302: Enerji 2016	302-1 Organizasyonun Enerji Tüketimi	Enerji ve Emisyonlar (s.41); Çevresel Performans Göstergeleri (s.44)
	302-3 Enerji Yoğunluğu	Enerji ve Emisyonlar (s.41); Çevresel Performans Göstergeleri (s.44)
	302-4 Enerji Tüketiminin Azaltılması	Enerji ve Emisyonlar (s.40); Çevresel Performans Göstergeleri (s.44)
GRI 305: Emisyon 2016	305-1 Doğrudan (Kapsam 1) Sera Gazı Emisyonları	Çevresel Performans Göstergeleri (s.44-45)
	305-2 Dolaylı (Kapsam 2) Sera Gazı Emisyonları	Çevresel Performans Göstergeleri (s.44.45)
	305-4 Sera Gazı Emisyonları Yoğunluğu	Enerji ve Emisyonlar (s.41); Çevresel Performans Göstergeleri (s.44)
	305-5 Sera Gazı Emisyonlarının Azaltılması	Enerji ve Emisyonlar (s.41); Çevresel Performans Göstergeleri (s.44)
Çevresel Etkisi Azaltılmış Araçlar		
GRI 103: Yönetim Yaklaşımı 2016	103-1 Öncelikli Konunun Açıklaması ve Bağlayıcılığı	Sürdürülebilirlik Yönetimi (s.15); Yeşil Ulaşım Çözümleri (s.41)
	103-2 Yönetim Yaklaşımı ve Bileşenleri	Yeşil Ulaşım Çözümleri (s.41)
	103-3 Yönetim Yaklaşımı Değerlendirmesi	Yeşil Ulaşım Çözümleri (s.41)
GRI 302: Enerji 2016	302-5 Ürün ve Hizmetlerin Enerji Gereksinimlerinin Azaltılması	Yeşil Ulaşım Çözümleri (s.41)

Standart	Açıklama	Açıklamalar ve Sayfa Numaraları
Üretimin Çevresel Etkileri		
GRI 103: Yönetim Yaklaşımı 2016	103-1 Öncelikli Konunun Açıklaması ve Bağlayıcılığı	Sürdürülebilirlik Yönetimi (s.15); Çevre Dostu Üretim (s.35)
	103-2 Yönetim Yaklaşımı ve Bileşenleri	Çevre Dostu Üretim (s.35)
	103-3 Yönetim Yaklaşımı Değerlendirmesi	Çevre Dostu Üretim (s.35)
GRI 303: Su ve Atıklar 2018	303-1 Paylaşılan Bir Kaynak Olarak Su ile Etkileşim	Su Yönetimi (s.36); Çevresel Performans Göstergeleri (s.44)
	303-2 Su Deşarjına Yönelik Etkilerin Yönetimi	Su Yönetimi (s.36)
	303-3 Su Çekimi	Su Yönetimi (s.36); Çevresel Performans Göstergeleri (s.44-45)
	303-4 Su Deşarjı	Su Yönetimi (s.36); Çevresel Performans Göstergeleri (s.44-45)
	303-5 Su Tüketimi	Su Yönetimi (s.36); Çevresel Performans Göstergeleri (s.44-45)
GRI 306: Atıklar 2020	306-1 Atık Oluşumu ve Atıkla İlgili Belirgin Etkiler	Malzeme ve Atık Yönetimi (s.37)
	306-2 Atıkla İlgili Belirgin Etkilerin Yönetimi	Malzeme ve Atık Yönetimi (s.37)
	306-3 Üretilen Atık	Malzeme ve Atık Yönetimi (s.37); Çevresel Performans Göstergeleri (s.44-45)
	306-5 Bertarafa Yönlendirilen Atık	Malzeme ve Atık Yönetimi (s.37); Çevresel Performans Göstergeleri (s.44-45)
GRI 307:Çevre Yasalarına Uyum 2016	307-1 Çevre Yasa ve Düzenlemelerine Karşı Uyumsuzluk Durumları	Çevre Dostu Üretim (s.35)
Ürün ve Hizmet Sorumluluğu		
GRI 103: Yönetim Yaklaşımı 2016	103-1 Öncelikli Konunun Açıklaması ve Bağlayıcılığı	Sürdürülebilirlik Yönetimi (s.15); Ürün ve Hizmet Sorumluluğu (s.28)
	103-2 Yönetim Yaklaşımı ve Bileşenleri	Ürün ve Hizmet Sorumluluğu (s.28)
	103-3 Yönetim Yaklaşımı Değerlendirmesi	Ürün ve Hizmet Sorumluluğu (s.28)
GRI 416: Tüketici Sağlığı ve Emniyeti 2016	416-1 Ürün ve Hizmet Kategorilerinin Sağlık ve Emniyet Açısından Değerlendirilmesi	Ürün ve Hizmet Sorumluluğu (s.28)
	416-2 Ürün ve Hizmetlerin Sağlık ve Emniyet Etkilerine Yönelik Yasalara Uyumsuzluk Vakaları	Ürün ve Hizmet Sorumluluğu (s.28)
İnsan Hakları		
GRI 103: Yönetim Yaklaşımı 2016	103-1 Öncelikli Konunun Açıklaması ve Bağlayıcılığı	Sürdürülebilirlik Yönetimi (s.15); İnsan Odaklı İşyeri (s.30)
	103-2 Yönetim Yaklaşımı ve Bileşenleri	İnsan Odaklı İşyeri (s.30)
	103-3 Yönetim Yaklaşımı Değerlendirmesi	İnsan Odaklı İşyeri (s.30)
GRI 405: Çeşitlilik ve Eşit Olanaklar 2016	405-1 Çalışanlarda ve Yönetim Organlarında Çeşitlilik	Çalışan Demografisi (s.47)
Toplumsal Gelişim ve Çalışan Gönüllülüğü		
GRI 103: Yönetim Yaklaşımı 2016	103-1 Öncelikli Konunun Açıklaması ve Bağlayıcılığı	Sürdürülebilirlik Yönetimi (s.15); Topluma Değer Vermek (s.43)
	103-2 Yönetim Yaklaşımı ve Bileşenleri	Topluma Değer Vermek (s.43)
	103-3 Yönetim Yaklaşımı Değerlendirmesi	Topluma Değer Vermek (s.43)
GRI 203: Dolaylı Ekonomik Etkiler 2016	203-1 Altyapı Yatırımları ve Desteklenen Hizmetler	Topluma Değer Vermek (s.43)

Standart	Açıklama	Açıklamalar ve Sayfa Numaraları
Çalışan Hakları		
GRI 103: Yönetim Yaklaşımı 2016	103-1 Öncelikli Konunun Açıklaması ve Bağlayıcılığı	Sürdürülebilirlik Yönetimi (s.15); İnsan Odaklı İşyeri (s.30)
	103-2 Yönetim Yaklaşımı ve Bileşenleri	İnsan Odaklı İşyeri (s.30)
	103-3 Yönetim Yaklaşımı Değerlendirmesi	İnsan Odaklı İşyeri (s.30)
GRI 408: Çocuk Emegi 2016	408-1 Çocuk İşçi Çalıştırma Bakımından Belirgin Risk Barındıran Operasyon ve Tedarikçiler	Raporlama döneminde, Otokar operasyonlarında çocuk işçi çalıştırma riski gözlemlenmemiştir. Aynı ilke tedarikçi denetim sürecinde de dikkate alınmış ve risk unsuruna rastlanmamıştır.
GRI 409: Zorla ve Zorunlu Çalıştırma 2016	409-1 Çocuk İşçi Çalıştırma Bakımından Belirgin Risk Barındıran Operasyon ve Tedarikçiler	Raporlama döneminde, Otokar operasyonlarında çocuk işçi çalıştırma riski gözlemlenmemiştir. Aynı ilke tedarikçi denetim sürecinde de dikkate alınmış ve risk unsuruna rastlanmamıştır.
Yetenek Yönetimi		
GRI 103: Yönetim Yaklaşımı 2016	103-1 Öncelikli Konunun Açıklaması ve Bağlayıcılığı	Sürdürülebilirlik Yönetimi (s.15); Performans ve Yetenek Yönetimi (s.32)
	103-2 Yönetim Yaklaşımı ve Bileşenleri	Performans ve Yetenek Yönetimi (s.32)
	103-3 Yönetim Yaklaşımı Değerlendirmesi	Performans ve Yetenek Yönetimi (s.32)
GRI 401: İstihdam 2016	401-1 Yeni İşe Alım ve Çalışan Sirkülasyonu	Çalışan Demografisi (s.47)
GRI 404: Eğitim 2016	404-1 Çalışan Başına Eğitim Saati	Sosyal Performans Göstergeleri (s.45)
İş Sağlığı ve Güvenliği		
GRI 103: Yönetim Yaklaşımı 2016	103-1 Öncelikli Konunun Açıklaması ve Bağlayıcılığı	Sürdürülebilirlik Yönetimi (s.15); İş Sağlığı ve Güvenliği (s.33)
	103-2 Yönetim Yaklaşımı ve Bileşenleri	İş Sağlığı ve Güvenliği (s.33)
	103-3 Yönetim Yaklaşımı Değerlendirmesi	İş Sağlığı ve Güvenliği (s.33)
GRI 403: İş Sağlığı ve Güvenliği 2018	403-1 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi	İş Sağlığı ve Güvenliği (s.33)
	403-4 Çalışanların İş Sağlığı ve Güvenliği Süreçlerine Katılımı	İş Sağlığı ve Güvenliği (s.33)
	403-5 İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimleri	İş Sağlığı ve Güvenliği (s.33); Sosyal Performans Göstergeleri (s.45)
	403-9 İşle Bağlantılı Yaralanmalar	Sosyal Performans Göstergeleri (s.46)
	403-10 İşle Bağlantılı Hastalıklar	Sosyal Performans Göstergeleri (s.46)
İnovasyon		
GRI 103: Yönetim Yaklaşımı 2016	103-1 Öncelikli Konunun Açıklaması ve Bağlayıcılığı	Sürdürülebilirlik Yönetimi (s.15); Katma Değer Odaklı İnovasyon (s.20-21)
	103-2 Yönetim Yaklaşımı ve Bileşenleri	Katma Değer Odaklı İnovasyon (s.20-21)
	103-3 Yönetim Yaklaşımı Değerlendirmesi	Katma Değer Odaklı İnovasyon (s.20-21)
Yerel Ekonomiye Destek		
GRI 103: Yönetim Yaklaşımı 2016	103-1 Öncelikli Konunun Açıklaması ve Bağlayıcılığı	Sürdürülebilirlik Yönetimi (s.15); Tedarik Zincirinin Gelişimi (s.23-25)
	103-2 Yönetim Yaklaşımı ve Bileşenleri	Tedarik Zincirinin Gelişimi (s.23-25)
	103-3 Yönetim Yaklaşımı Değerlendirmesi	Tedarik Zincirinin Gelişimi (s.23-25)
GRI 204: Satın Alma Uygulamaları 2016	204-1 Yerel Tedarikçilerden Yapılan Satın Alma Oranı	Tedarik Zincirinin Gelişimi (s.23)

Künye

Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş.

Genel Müdürlük:

Aydınevler Mah. Saygı Cad. No: 58 34854
Küçükyalı Maltepe, İstanbul - Türkiye
T: +90 216 489 29 50 / F: +90 216 489 29 67

Fabrika:

Atatürk Cad. No: 6 Arifiye 54580
Sakarya - Türkiye
T: +90 264 229 22 44 / F: +90 264 229 22 42

Rapor hakkında bilgi edinmek; görüş ve önerilerinizi iletmek için;**Kurumsal İletişim Müdürlüğü**

Beril Gönüllü - Selin Özdemir
T: +90 216 489 29 50

Raporlama Danışmanı & Tasarım

info@kiymetiharbiye.com
T: +90 212 279 13 13

Yasal Uyarı

Otokar 2020 Sürdürülebilirlik Raporu ("Rapor"), Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş. ("Otokar") tarafından hazırlanmıştır. Bu Rapor'da yer alan ve eksiksiz olma vasfını taşımayan tüm bilgi, görüş ve değerlendirmeler Otokar tarafından sağlanmış ve bu Rapor amacıyla bağımsız olarak doğrulanmamıştır. Bu Rapor, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmış olup, herhangi bir yatırım kararı için temel oluşturmayı amaçlamamaktadır. Bu raporda yer alan bilgiler Otokar hisselerinin satışına ait herhangi bir teklifi veya bir teklifin parçasını ya da bu tür bir satış sürecine davet niteliği teşkil etmez ve bu Rapor'un yayımlanmasıyla bu tür bir yasal ilişki kurulmuş sayılmaz. Bu Rapor'da yer alan tüm bilgi ve ilişkili belgelerin, Rapor'un kapsadığı dönem itibarıyla doğru olduğuna inanılmakta olup bilgiler güvenilir kaynaklara dayanarak iyi niyetle açıklanmıştır. Ancak Otokar bu bilgilere yönelik herhangi bir beyan, garanti ya da taahhütte bulunmamaktadır. Buna uygun olarak Otokar, Otokar hissedarları, Otokar iştirakleri veya onların yönetim kurulu üyeleri, çalışanları ya da danışmanları, bu Rapor kapsamında açıklanan herhangi bir bilgi ya da iletişimde veya bu Rapor'da yer alan bilgilere dayanan veya yer almayan bir bilgi neticesinde kişi veya kişilerin doğrudan ya da dolaylı olarak uğrayacağı kayıp ve zararından sorumlu değildir.